

9.5. Nyílászárók

Bevezetés

Az ARCHline.XP® 2005 az *Ajtó* illetve *Ablak könyvtárakon* belül *kategóriákba* (.oli) rendezve tartalmazza a nyílászárók típuskészletét. Minden típus változtatható paraméterekkel rendelkezik, amelyeket a tulajdonságok beállításakor adhat meg. Ily módon a könyvtár méretének növelése nélkül ugyanazt az elemet különböző méretekkkel helyezheti el a tervrajzon. Mindezek ellenére nem létezik olyan teljes nyílászáró könyvtár, amely például valamennyi felmért vagy egyedi nyílászárót tartalmazná. Ezért, mint azt látni fogjuk, a program lehetőséget ad egyedi nyílászárók létrehozására.

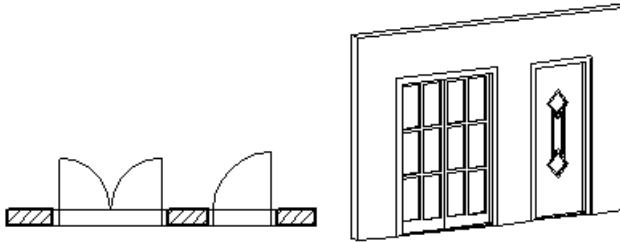
A megfelelő nyílászáró típus kiválasztása és a tulajdonságok beállítása után az **Ajtó/Ablak készlet** funkciói lehetővé teszik a nyílászárók elhelyezését falakban és szükség esetén azok módosítását.

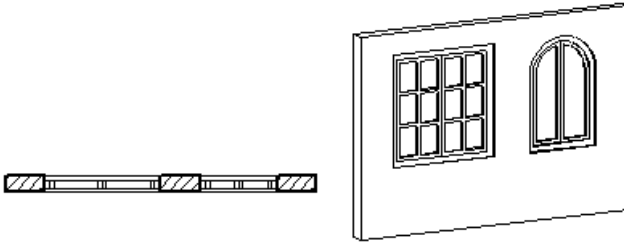
Bármilyen alakú falra elhelyezhetőek nyílászárók, annak egyenes vagy íves szakaszaira egyaránt. A nyílászárók követik a hozzájuk tartozó falak módosulásait.

Az ARCHline.XP® 2005-ben az ajtót/ablakot egy alaprajzi ábrázolás reprezentálja, melynek megjelenítése a *nyílászáró méretarány* értékétől függ. Ezt a **Nézet menü – Nyílászáró és fal méretarány** utasításban állíthatja be.

A nyílászáró hozzacsatlakozik a falhoz, és nem választható el attól; a fal

főliájára helyeződik (kivéve, ha azt az   **Önálló ajtó / ablak** ikonnal helyezte el).

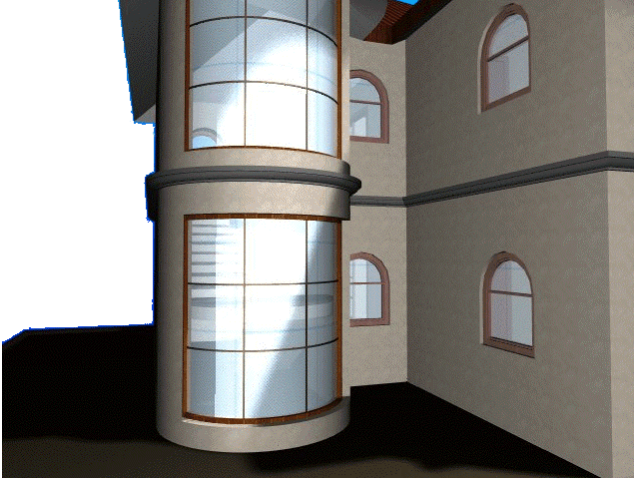

Új nyílászárók

Az ARCHline.XP® 2005 lehetővé teszi, hogy az építész is létrehozhasson ajtót, vagy ablakot egyedileg megrajzolt formával.

- ❖ Az **Új ajtó/ablak** paranccsal létrehozott nyílászárók a könyvtárba elmentődnek, így bármely tervrajzon felhasználhatóak.
- ❖ A **Sarokablak** paranccsal bármilyen falra illetve falsarokra tervezhető egyedi alakú és tagolású nyílászáró. Akkor is használhatja, ha íves falra helyezi el, ekkor az üveg is íves lesz. Ezzel a módszerrel létrehozott elem nem lesz része a könyvtárnak.

9.5.1. Ajtó/Ablak tulajdonságai

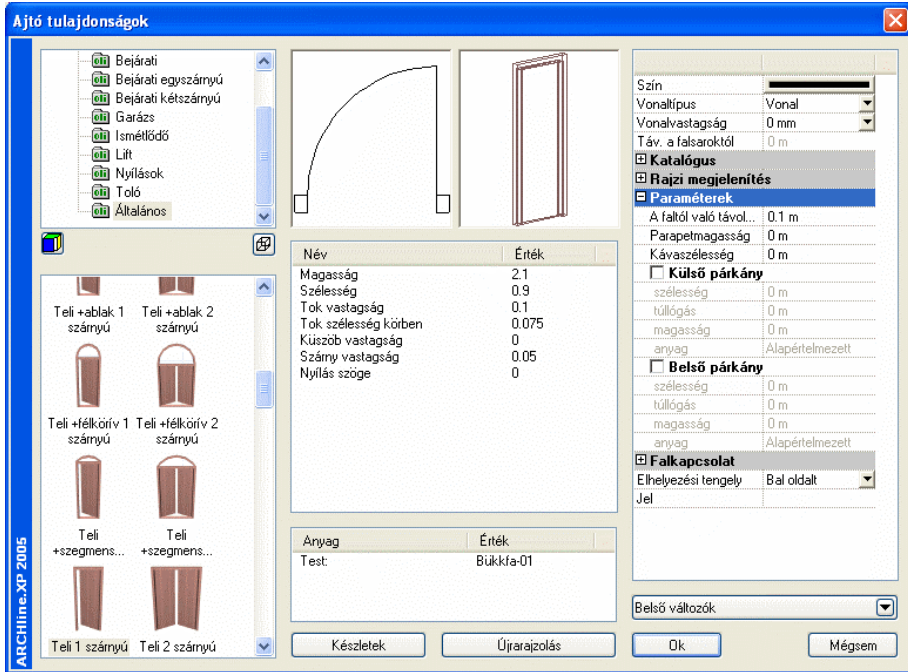
Mielőtt elhelyezne egy nyílászárót, meg kell adnia annak tulajdonságait.

Ezeket a tulajdonságokat az   **Ajtó/Ablak készlet** kiválasztásával érheti el, ha az egér jobb gombjával kattint az ikonra, vagy a **Formátum menü - Ajtó/Ablak** parancs aktiválásával.

Ekkor megjelenik az Ajtó/Ablak tulajdonságok párbeszédablak. Lehetőség van a jobb oldali táblázatban a csoportok megnyitására, ill. bezárására a + és a – jellel. Az ábrán a *Katalógus*, a *Rajzi megjelenítés* és a *Falkapcsolatok* bezárt állapotban, míg a *Paraméterek* megnyitott állapotban vannak. Így beállíthatja, hogy a párbeszédablak az Ön számára legfontosabb tulajdonságokat jelenítse meg.

Az ablak tulajdonságai lényegében megegyeznek az ajtó tulajdonságaival.

A felhasználó előre megadhatja a kategóriát és a nyílászáró típusát, valamint lehetősége van beállítani a kiválasztott nyílászárónak a megfelelő geometriai értékeit, az anyagát, stb. A párbeszédablakon belüli bármely változtatás *globális érvényű*, tehát az ezután elhelyezett nyílászáró típus az itt beállított értékekkel fog rendelkezni.

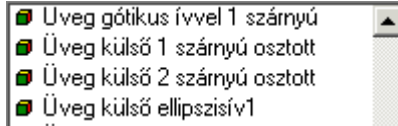
Az Új ajtó/ablak paranccsal létrehozott nyílászárók is megjelennek a típusok között. Ezek csak három módosítható változóval rendelkeznek (X, Y, Z méret). A többi méret fix.

A Nyílászárók tulajdonságait a következő csoportokban tárgyaljuk:

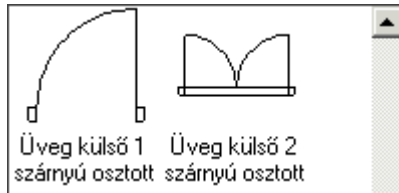
- ❖ **Nyílászáró típusának kiválasztása**
- ❖ **Fő paraméterek**
- ❖ **Általános tulajdonságok, Katalógus, Készlet**
- ❖ **Rajzi megjelenítés**
- ❖ **Falba illesztés paraméterek**
- ❖ **Falkapcsolat**
- ❖ **Elhelyezés paramétere**

9.5.1.1. Nyílászáró típusának kiválasztása

- Ha a bal alsó lista feletti ikonra kattintgat, megadhatja, mi alapján szeretné megjeleníteni a kiválasztott fájlban a nyílászárókat:

a nevével,

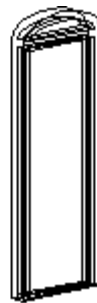

az alaprajzi szimbólumával,

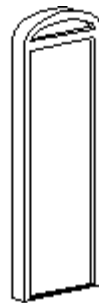

vagy a 3D-s színezett képével.

- Ha a bal alsó lista feletti másik ikonra kattint, kiválaszthatja, hogy a kívánt nyílászáró típus 3D-s képét hogyan szeretné megjeleníteni a párbeszédablakban.

Drótvázás megjelenítés.

Takart vonalas ábrázolás.

- Válasszon a nyílászáró könyvtárból egy kategóriát és azon belül egy típust a listából. Ekkor a párbeszédablakban megjelenik a kiválasztott típus alaprajzi szimbóluma, 3D-s formája és geometriai paraméterei, melyeket szükség szerint módosíthat.

9.5.1.2. Fő paraméterek

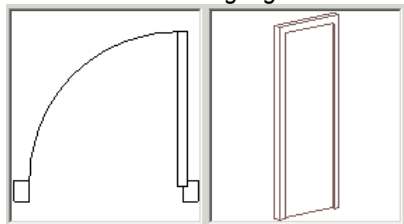
Ha duplán kattint az értékre, módosíthatja a kiválasztott ajtó/ablak fő tulajdonságait, mint pl. magasság, szélesség, tokvastagság, stb. A paraméterek közül fontos kiemelni a küszöb vastagságot, és a nyílás szögét.

Név	Érték
Magasság	2.1
Szélesség	0.9
Tok vastagság	0.1
Tok szélesség körben	0.075
Küszöb vastagság	0
Szárny vastagság	0.05
Nyílás szöge	0

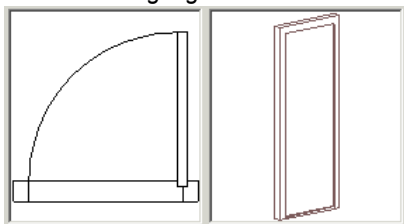
Küszöb vastagság:

Ettől az értéktől nem csak a 3D-s modell, hanem az alaprajzi megjelenítés is függ:

Küszöb vastagság = 0:

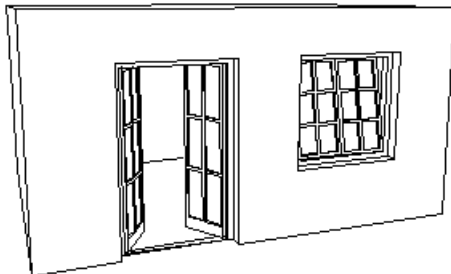
Küszöb vastagság = 0.02

Itt 1:50 –s nyílászáró méretarányt állítottunk be a *Nézet menüben*.

Nyílás szöge:

A nyílászárók nyithatók. Az érték 0° és 90° között változhat. Ablak esetében az érték lehet 0 és 15° között is, ekkor az ablak bukó ablakként jelenik meg. A paraméternek csak a 3D-s modellre van hatással.

Anyagok

- Adja meg a nyílászáró anyagát. Kattintson duplán az anyag nevére, így megjelenik az **Anyag** párbeszédablak. Az elemek anyagait ennek segítségével adhatja meg.

Anyag	Érték
Test:	Bükkfa-01

Lásd a 4.2.3. *Anyag tulajdonságai* fejezetet.

Ha módosított a kiválasztott nyílászáró típus paraméterein, válassza az **Újrarajzolás** gombot, hogy lássa a változtatás eredményét a párbeszédablakban.

A Fő paraméterek megadásakor a program ellenőrzi a megadott értéket különböző belső feltételek alapján. Ha az érték nem felel meg a feltételnek, az **Újrarajzolás** gomb megnyomása után kiírja, hogy nem fogadja el az értékeket, és visszaállítja az eredeti állapotot. Ezért több paraméter változtatása esetén ajánljuk, hogy minden érték megadása után kattintson az **Újrarajzolás** gombra, így a program azonnal jelzi, hogy a beírt értéket elfogadja vagy nem.

9.5.1.3. Általános tulajdonságok

Adja meg a nyílászáró színét.

Adja meg a nyílászáró vonaltípusát.

Adja meg a nyílászáró vonalvastagságát.

Lásd:

- ❖ az *Általános tulajdonságok* részletes leírást a 4.2.2 *Általános tulajdonságok beállítása* fejezetben,
- ❖ a *Készletek* leírását a 4.2.4. *Tulajdonságkészletek használata* fejezetben.
- ❖ a *Költségparaméterek* leírását a 4.2.5. *Költségparaméterek hozzárendelése* fejezetben,
- ❖ a *Katalógus* leírását a 4.2.6. *Termékkatalógus* fejezetben

9.5.1.4. Rajzi megjelenítés csoport

A *Rajzi megjelenítés* csoport előtti + jelre kattintva a következő tulajdonságokat állíthatja be:

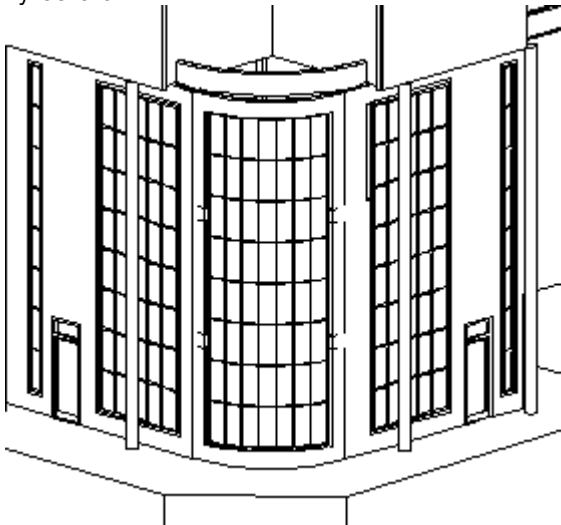
Rajzi megjelenítés	
☒	3D megjelenítés
☐	Külső ref. vonal
☐	Belső ref. vonal
Ref.vonaltípus	Vonal ▼
☐	3D rögzített
Rétegek befordítása	...
Nyílásirány	...
Alaprajzi formák	...
Méretezés	...

Ott hol a neveket az ikon követi, a névre duplán kattintva, vagy az ikonra kattintva, párbeszédablak jelenik meg.

3D megjelenítés

A kapcsoló kikapcsolása esetén nem jelenik meg a nyílászáró 3D modellje. A nyílászárónak csak alaprajzi szimbóluma lesz, a 3D- modellben a kontúr nyílást vág a falban, de nem lesz 3D-s megjelenítése.

Ez pl. lépcsőházak tervezésénél hasznos. Ekkor a földszinten elhelyezett nyílászáró a teljes magassággal rendelkezik, létezik alaprajzi szimbóluma és 3D- modellje. A következő szinten levő ablaknak nincs 3D-s megjelenítése, de van alaprajzi képe. Ennek a nyílászárónak a kontúrja nyílást vág a falba, amelyet kitölt az alatta levő szintre helyezett teljes magassággal rendelkező nyílászáró.

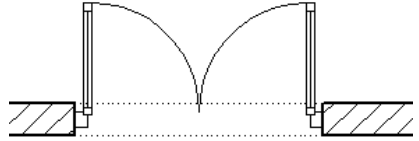

Referenciavonal

- Külső ref. vonal
- Belső ref. vonal

Ha bekapcsolja az opciókat, a program a az alaprajzon megrajzolja a fal külső és belső vonalát a nyílászárónál.

Referenciavonal típusa

A legördülő listából megadhatja a külső/belső referenciavonal típusát:

3D rögzítés

Amennyiben a **Módosítás menü – 3D-s alakrögzítés** utasítással a nyílászáró 3D-s képét rögzíti pl. egy falhoz, itt az opció bekapcsolt állapotba kerül. A kikapcsolással törölni lehet a rögzítést. A párbeszédablakban a rögzítést bekapcsolni nem lehet.

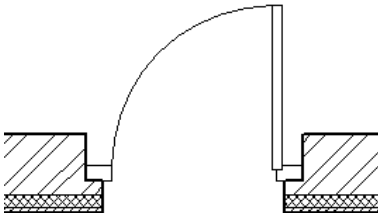

Lásd a részletes leírást a 7.5. 3D-s alakrögzítés fejezetben

Káva kialakítása - Rétegek befordítása

Lehetőség van kávas ajtó / ablak csatlakozás kialakítására. Ehhez a kávaszélességet kell megadni a falba illesztés paramétereinek között.

A *kávaszélesség* a fal külső oldalának a nyílászáró tokjára való ráológását határozza meg. Ez a szélesség a fal beforduló rétegeinek összes szélességét jelenti.

Alapértelmezés szerint az ábrához hasonló módon jeleníti meg a program a nullánál nagyobb kávaszélességet; az egyes falrétegeket nem fordítja be a nyílászáró tokjához.

Réteges fal esetén a káva kialakításához szükséges a rétegek befordítása:

A falrétegek befordítására csak akkor van lehetőség, ha:

- ❖ a nyílászárót tartalmazó fal legalább két rétegből áll, és
- ❖ a kávaszélesség értéke nem nulla.

- Adja meg a kávaszélességet a Paraméterek csoportban: 0,1 m

Paraméterek

A faltól való távol... 0 m

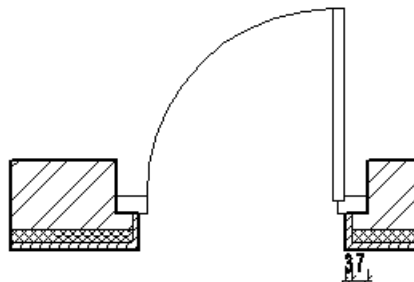
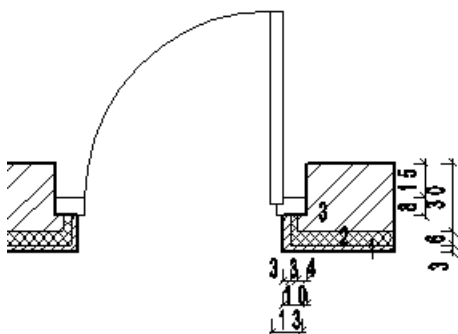
Parapetmagasság 0.9 m

Kávaszélesség 0.1 m

- A Rétegek befordítása ikonra kattintva megjelenik a párbeszédablak.
- Válassza ki a listából, hogy hány réteget kíván befordítani a tokhoz (max. 6).
- Adja meg sorban az egyes rétegek beforgatott vastagságát. Ezeknek az értékeknek az összege nem lehet nagyobb a nyílászáró kávaszélességénél.

Befordított rétegek száma		
1		0.03 m
2		0.03 m
3	3	0.04 m
4		0 m
5		0 m
6		0 m

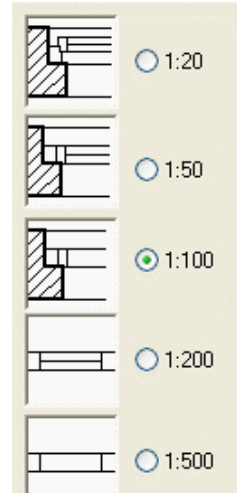
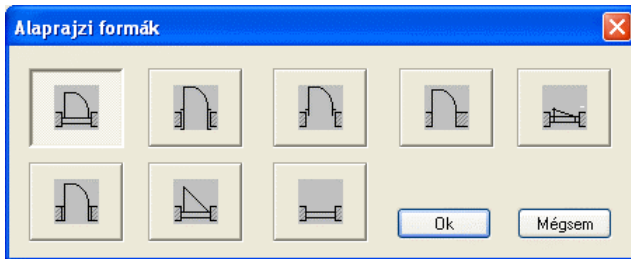
A visszafordítás szélessége lehet 0 is:

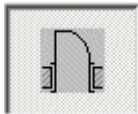
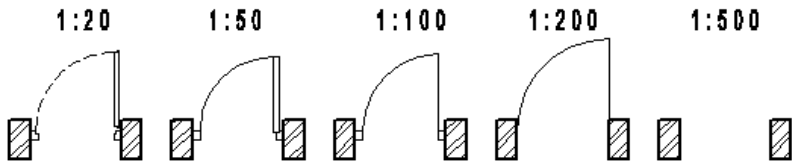
Alaprajzi forma – csak ajtók esetén

Hat különböző alaprajzi ábrázolási módját választhatja ki az ajtóknak. Ezeket alkalmazhatja a különböző típusokra.

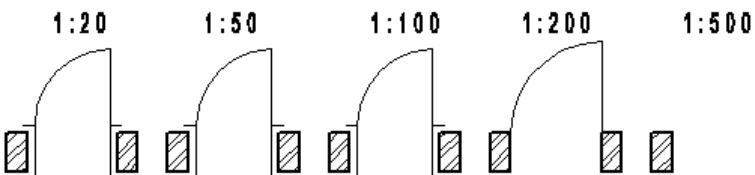
Az ábrázolási módok függnek a megjelenítés méretarányától. A méretarányt a **Nézet menü – Nyílászáró és fal méretarány** párbeszédablakban állíthatja be. Az *Alaprajzi forma* ikonra kattintva megjelenik a párbeszédablak:

Gerébtokos ajtó

Pallótokos ajtó

Fémajtó szögacél tokban

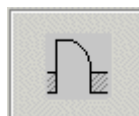
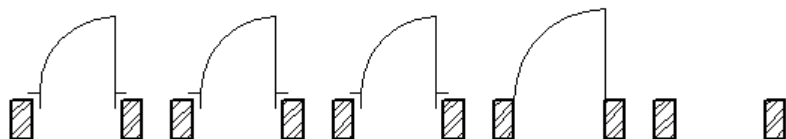
1:20

1:50

1:100

1:200

1:500

Speciális forma

Megegyezik a gerébtokos ajtó jelölésével, de 1:100-ban egyszerűsített.

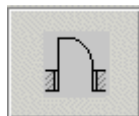
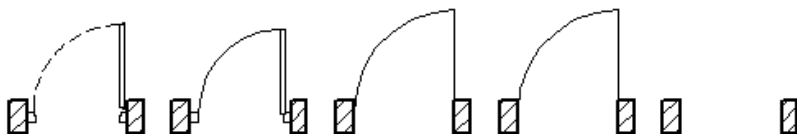
1:20

1:50

1:100

1:200

1:500

Hevedertokos ajtó

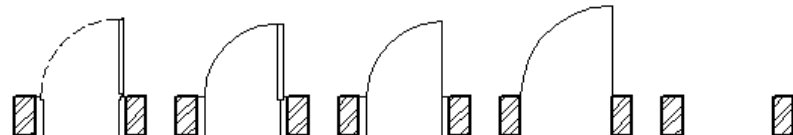
1:20

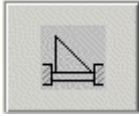
1:50

1:100

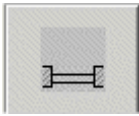
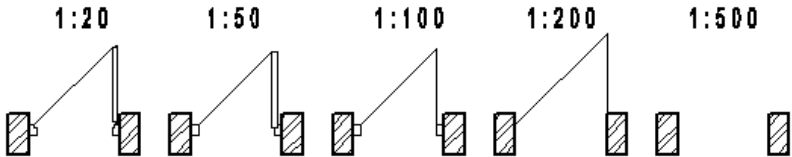
1:200

1:500

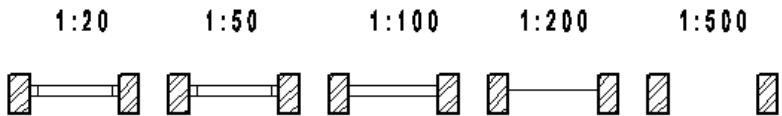

Nyílásírány ív helyett ferde vonallal

Egyszerűsített jelölés

Az alaprajzi ábrázolási módban a küszöb akkor jelenik meg, ha a fő geometriai tulajdonságok közül a küszöb vastagság értéke nem 0.

Méretezés

Az **Méretezés** ikonra kattintva megjelenik a párbeszédablak: Itt lehet megadni a nyílászáró méretezés tulajdonságait.

A **Méretezés készlet** **Nyílászáró méretezése** utasítás az itt beállított értékekkel helyezi el a nyílászáró méretezést

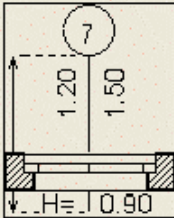
Ha bekapcsolja a **Méretezés hozzárendelése a nyílászáróhoz** opciót, a nyílászáró elhelyezésekor automatikusan megjelennek a méretezések is.

Méretezés beállításai ✖

Méretezés hozzárendelése a nyílászárhoz

Látható tulajdonságok Konzignáció

Szélesség
 Szélesség / Magasság
 Szélesség / Magasság

Magasság mínusz keret
 Magasság plusz küszöb
 Parapetmagasság

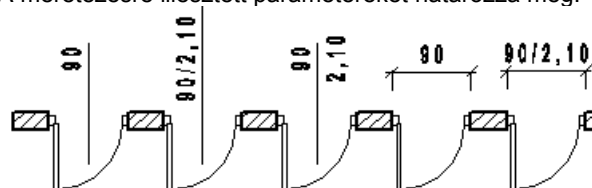
Padlószint:

Káva: konstans tokszélesség:

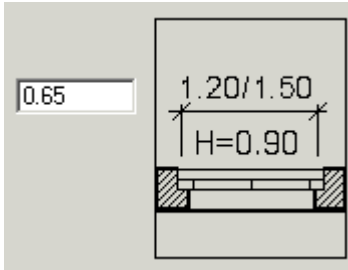
Látható tulajdonságok

- Szélesség
 Szélesség / Magasság
 Szélesség / Magasság

A méretezésre illesztett paramétereket határozza meg.

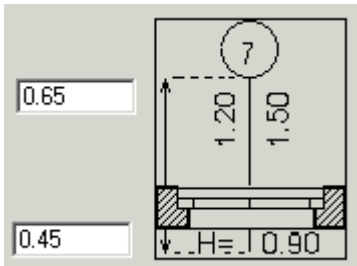

Az egyes ikonokra kattintva:

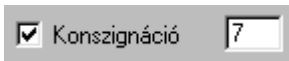
A méretezés a nyílászáró irányával párhuzamos.

A mezőben megadhatja a méretvonal távolságát. Ez az érték lehet negatív is, ekkor a nyílászáró másik oldalára helyezi a méretezést.

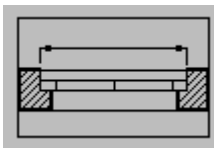

A méretezés a nyílászáró tengelyén van.

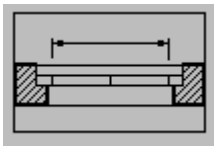
Ekkor megadhatja a vonal hosszát a szöveg oldalán, illetve a másik oldalon. Itt ne használhat negatív értéket.

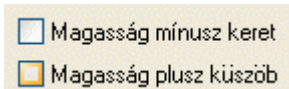
Ha a konszignációt bekapcsolja, beírhat egy számot a nyílászáró méretkörébe. Ha a szám a 0, a program a nyílászáró ID számát fogja a buborékba írni.

A nyílászáró külső méretezése (tokkal együtt).

A nyílászáró belső méretezése (a szárny szélessége, azaz a nyílászáró szélessége a tok nélkül).

Az opció bekapcsolása esetén a nyílászáró magasságát tok nélkül számolja.

A második kapcsoló beállítja, hogy az ajtó magasságába a *küszöb magassága* beleértendő, vagy sem. Ablak esetében olyankor fontos, amikor az ablak alatti parapet falat eltávolítják, és azt az ablak szerkezetével pótolják.

Ekkor az ablak teljes magasságába beleszámítandó a parapet fal magassága („küszöb”) is.

Káva: konstans tok szélesség:

A kapcsoló szabályozza, hogy a káva kialakításával az ablak szélessége változzon-e. A magyar szabványnak megfelelően a kapcsoló legyen bekapcsolt állapotban.

Parapetmagasság
 Padlószint:

Ha a **Parapetmagasság** opció bekapcsolt állapotban van, a parapet magasságát is beírja az előre megadott szöveg után (pl. pm =).

Megadhatja a padlószint magasságát is az aktív szinttől, méterben. Ebben az esetben a parapetmagasságot ettől a szinttől méretezi a program.

9.5.1.5. Paraméterek csoport: a falba illesztés paramétere

- **Faltól való távolság**

A nyílászáró tokjának a fal referencia vonalától mért távolsága.

- **Parapetmagasság**

A párkánynak az aktuális szinttől mért magassága.

- **Kávaszélesség**

A fal külső oldalának a nyílászáró tokjára való rálógása

- **Külső, belső párkány:** bekapcsolható, megadhatók az értékek:

- **szélesség:**

A külső / belső párkány szélességét határozza meg az ablak külső / belső tok síkjától mérve.

- **túllógás:** a külső / belső párkány túllógása a fallal párhuzamosan.

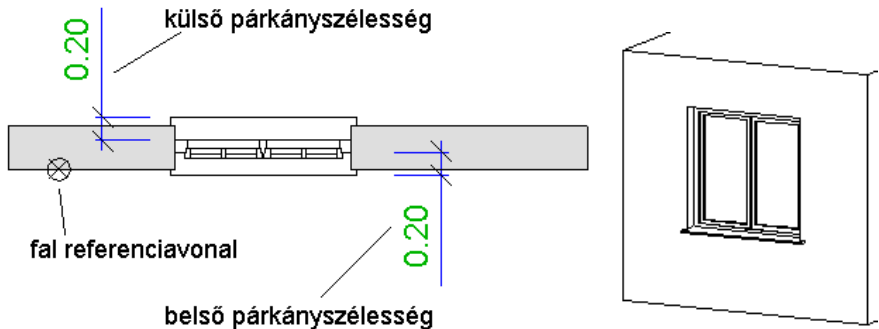
- **magasság**

A külső / belső párkány vastagságát határozza meg. (A párkány felső síkja az ablak alsó síkjával egyezik meg.)

- **anyag:** a külső / belső párkány anyaga megadható.

Paraméterek	
A faltól való távol...	0.1 m
Parapetmagasság	0.9 m
Kávaszélesség	0.1 m
☒ Külső párkány	
szélesség	0 m
túllógás	0.04 m
magasság	0.02 m
anyag	Márvány-03
☒ Belső párkány	
szélesség	0 m
túllógás	0.04 m
magasság	0.02 m
anyag	Bükkfa-01

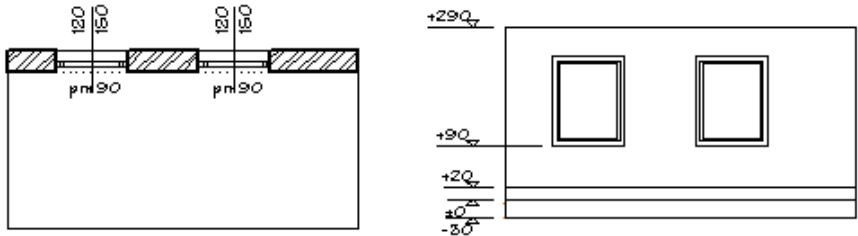

A párkány csak akkor jelenik meg az alaprajzon, ha a nyílászáró méretarány 1:50 vagy 1:20 (Nézet menü).

Parapetmagasság

Mint az előbb említettük, az ablakok parapetmagasságát a program az aktuális szint aljától méri, és nem a fal aljától.

Az ábrán a fal 20 cm magasságban kezdődik. A parapetre 90 cm-t adtunk meg, így a fal alja és az ablak alja között 70 cm távolság van.

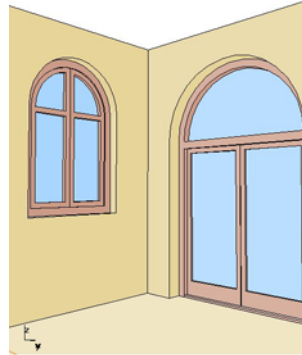
Természetesen a Padlószint magasság megadására van lehetőség az **Ajtó/Ablak tulajdonságok – Méretezés** párbeszédablakban.

9.5.1.6. Falkapcsolat csoport

Falkapcsolat anyaga

Az utasításnak a 3D-s megjelenítésben van jelentősége. Itt beállíthatja a nyílászáró szélein kialakuló falvég anyagát. Az *Alapértelmezett anyag* alapbeállítás esetén a falvég anyaga a fal textúrájával azonos. A névre kattintva az **Anyag** párbeszédablakból kiválaszthatja, hogy a falkapcsolatnál a falat a fal anyaga helyett milyen más anyaggal (pl. *Vakolat*) jelenítse meg.

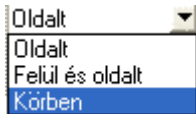
Anyag Alapértelmezett

Bélet típusok

Lehetőség van béleletes nyílászáró kialakítására. A *Nyílászáró készlet* - *Bélet kialakítása* utasítással a nyílászáró és a fal kapcsolódásán változtathat.

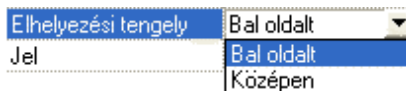
A kialakított bélet különböző típusú lehet:

A bélet csak a nyílászáró két oldalán jön létre.
A bélet nyílászáró két oldalán és a felső részén jön létre.
A bélet körbefut az egész nyílászárón.

9.5.1.7. Elhelyezés paraméterek

Elhelyezési tengely

A nyílászárót annak sarokpontjával helyezi el.
A nyílászárót annak tengelyével helyezi el.

Az   *Ajtó / Ablak elhelyezése* a fal sarokpontjától utasítás használatakor a **TAB** billentyű lenyomásával megváltoztathatja az itt beállított *Elhelyezési tengelyt*. Ily módon a másik sarokpontot is kiválaszthatja elhelyezési tengelyként.

Jel

A mezőbe írt értéket a program a nyílászáróval párhuzamosan helyezi el. Ha a mezőbe # karaktert ír, akkor a parapetmagasság jelenik meg.

Jel	BRH #

Távolság a falsaroktól

A tulajdonságok beállításakor a párbeszédablakban ez a mező kiszűrkitve jelenik meg. Miután már elhelyezte a falban a nyílászárót, és módosítani kívánja azt, az **Ajtó/Ablak tulajdonságok** párbeszédablakban megjelenik a mezőben a nyílászáró *Elhelyezési tengely* távolsága a fal végpontjától. Ekkor módosítható a nyílászáró távolsága a falsaroktól.

Táv. a falsaroktól	0.5 m

9.5.2. Ajtó / Ablak elhelyezése

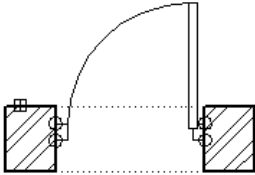
Az ablakot alapesetben célszerű a fal belső oldalára elhelyezni. Így az alaprajzi szimbóluma (1:20 méretarányban), nyílászáró méretezés, az ablakszárnyak nyílásiránya a 3D modellben, illetve káva ablak estén a káva a megfelelő helyre kerül.

Ezzel szemben a gyakorlatban az építésznek sokszor a külső méretek állnak a rendelkezésére, tehát célszerű az ablakot a külső oldalra elhelyeznie. Ekkor az elhelyezés után tükrözni kell a nyílászárót, hogy az előbb említett esetekben korrekt megjelenítést kapjon.

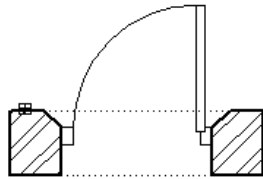
Nyílászáró elhelyezésének módszerei:

- ❖ a legközelebbi falvégpont és a nyílászáró közötti távolság megadásával.
- ❖ a fal egy pontjához képest jobbra vagy balra,
- ❖ a falon két pont megadásával, amely a szélességét határozza meg,
- ❖ a falon kívül, önálló elemként,
- ❖ megadott tetősíkra,
- ❖ egyedi formájú nyílászáró létrehozására és tetszőleges elhelyezésére a falon, akár sarokablakként is.

Referenciapontok

A nyílászárót referenciapontjaival kapcsolódik a falhoz. Minden alaprajzi ábrázoláson négy referenciapont van (kettő-kettő a falhoz való kapcsolódásnál). Egy nyílászáró attól függően kerül a fal belső, vagy külső oldalára, hogy a fal melyik oldalát választotta ki az elhelyezéskor.

Alapértelmezés szerint a referenciapontok a belső falra merőlegesen jönnek létre, de lehetősége van

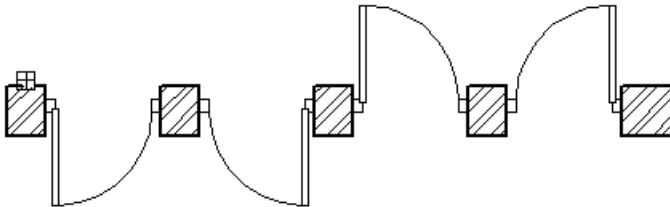
elmozgatni őket a **Béleltkialakítás** parancs segítségével.

Elhelyezési tengely

Az elhelyezési tengely lehet a nyílászárót jobb, bal referenciapontja vagy a középtengelye. A program a *Tulajdonság* párbeszédablakban beállított tengellyel helyezi el a nyílászárót. Ez az *Ajtó / Ablak elhelyezése a fal sarokpontjától* parancs esetén a *TAB* billentyűvel megváltoztatható.

Nyílásirány

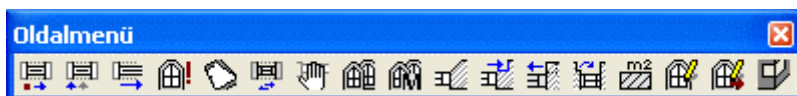
Az ajtók nyílási iránya módosítható, ha elhelyezéskor a kívánt oldalra kattint, vagy a későbbiekben a Helyi menü **Nyílásirány módosítása** parancs használatával, amely megtalálható a **Módosítás** menü – **Ajtó / Ablak** almenüjében is.

Nyílászárót elhelyezhet:

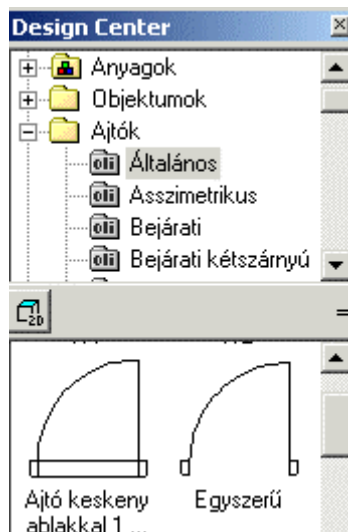
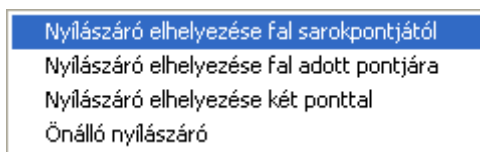
- ❖ az Oldalmenü **Ajtó** **Ablak készlet** első négy, illetve öt ikonjainak segítségével:

- ❖ az Objektum központból:

Jobb gombbal húzva az elemet a rajzterületre, a megjelenő listából kiválasztható az elhelyezés típusa.

- ❖ a fal helyi menüből:

9.5.2.1. Ajtó / Ablak elhelyezése a fal sarokpontjától

A parancs segítségével nyílászáró többféleképpen helyezhető el:

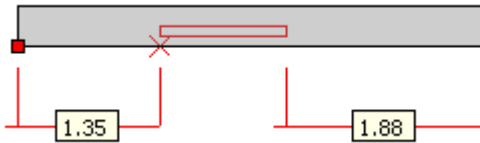
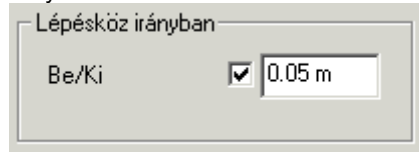
- ❖ grafikusán az alaprajzon
- ❖ a fal egyik végpontjától adott távolsággal az alaprajzon,
- ❖ a fal egyik végpontjától adott távolsággal, ismétléssel az alaprajzon,
- ❖ grafikusán 3D-ben.

Elhelyezés grafikusán az alaprajzon

- Válasszon egy falat, amelyre nyílászárót akar elhelyezni.

Ekkor a kurzor elmozdítása után a program kijelzi az ablak végpontjainak a távolságát a fal végpontjaitól. Az ablak a beállított lépésközzel elmozdítható. Így grafikusán megadhatja a nyílászáró helyét.

A lépésközt a *Fájl* menü – *Beállítások* – *Általános* – *Háló és vonzás* párbeszédablakban kapcsolhatja és állíthatja be.

- Elhelyezés előtt kattintson a **KÖVETKEZŐ** kulcsszóra, vagy nyomja meg a **TAB** billentyűt, ekkor váltogatni tudja a nyílászáró *elhelyezési tengelyét*. Így, ha a másik sarokpontot választja elhelyezési tengelynek, a lépésközzel való elmozdítás is a fal másik sarokpontjához képest történik.

- A **TÜKRÖZÉS** kulcsszóra kattintva a program tükrözi a falon a nyílászárót. Akkor használja a kulcsszót, ha pl. az ablak elhelyezéséhez a fal külső oldalára kattintott, mert a külső méret áll a rendelkezésére. Ebben az esetben az ablakot tükröznie kell, hogy az alaprajzi szimbóluma (1:20 méretarányban), nyílászáró méretezés, az ablakszárnyak nyílásiránya a 3D modellben, illetve kávas ablak estén a káva a megfelelő helyre kerül.
- Helyezze el grafikusán a nyílászárót.
- Ajtó esetén kattintson az elhelyezett nyílászáróra, a megfelelő nyílásirány beállításához.

Enter Befejezi az irány kiválasztását.

Enter Befejezi a parancsot.

Elhelyezés adott értékkel az alaprajzon

- Válasszon egy falat, amelyre nyílászárót akar elhelyezni.
- Ekkor a kurzor elmozdítása után a program kijelzi az ablak végpontjainak a távolságát a fal végpontjaitól.
- A **KÖVETKEZŐ** kulcsszóra kattintva, vagy lenyomva a **TAB** billentyűt, az elhelyezési tengely változtatható.

- A **TÜKRÖZÉS** kulcsszóra kattintva a program tükrözi a falon a nyílászárót.
- A grafikus elhelyezés helyett írja be a nyílászáró elhelyezési tengelye és a fal sarokpontja közti távolságot.

Ha az elhelyezési tengely a nyílászáró tengelyén volt, akkor a program a távolságot a kattintáshoz közelebbi falvégponttól méri.

Ha az elhelyezési tengely a nyílászáró sarokpontja, akkor attól a fal sarokponttól méri a távolságot, amely pont és az elhelyezési tengely közé nem esik az elhelyezendő nyílászáró.

- Ajtó esetén kattintson az elhelyezett nyílászáróra, a megfelelő nyílásirány beállításához.

Enter Befejezi az irány kiválasztását.

Enter Befejezi a parancsot.

Elhelyezés ismétléssel az alaprajzon:

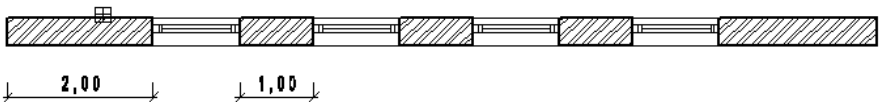
- Válassza ki a falat.
- Válassza az **ISMÉTLÉS** kulcsszót.
- Adja meg az ismétlésszámot: pl. 4. **Enter**.
Adja meg a nyílászárók közti távolságot: pl. 1.
- Adja meg a távolságot a kijelölt falcsomóponttól: pl. 2 m.
- Ajtó esetén kattintson az elhelyezett nyílászáróra, a megfelelő nyílásirány beállításához.

Enter Befejezi az irány kiválasztását.

Enter Befejezi a parancsot.

Opció:

MENÜ	Használja a Hossz menü valamelyik opcióját a nyílászárók közötti távolság megadására. Lásd a <i>Hossz menü</i> opcióinak leírását a 5.1. <i>Adatbevitel</i> fejezetben

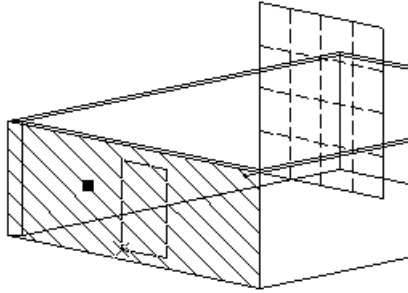
A nyílászáró elhelyezése közben egy üzenet figyelmeztetheti arra, ha az kívül esik a falon, vagy belemetsz más elemekbe. Ha az **ISMÉTLÉS** kulcsszót használja, a parancs csak annyi nyílászárót helyez el a falon, amennyi még elfér, és nem metsz el más elemet.

Az ismétléssel való elhelyezéskor a program *Ajtó / Ablak tulajdonságok* párbeszédablakban beállított *elhelyezési tengelyt* használja.

Elhelyezés 3D-ben:

- Aktiválja a 3D-s ablakot, majd a parancs kiválasztása után kattintson a fal egy függőleges síkjára, amelyre az ajtót kívánja helyezni.
- **ENTER** Elfogadja a kiválasztott síkot, vagy **NEM** Választ egy másik síkot.

Opció:

TEST	A kulcsszót akkor használja, he nem egyértelmű a felület kiválasztása: Kattintson a megfelelő falra, majd annak egy függőleges felületére. Enter.

- Helyezze el a nyílászárót a fal síkján. Így grafikusán adhatja meg a küszöb magasságát is.
Enter Befejezi a parancsot.

9.5.2.2.

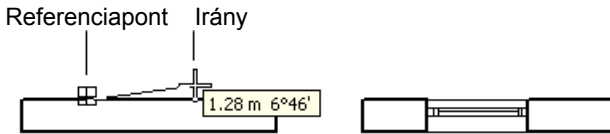
Ajtó/Ablak elhelyezése a fal adott pontjára

A parancs a nyílászárót úgy helyezi el, hogy annak elhelyezési tengelye a fal kiválasztott pontjába teszi.

A program az *Ajtó / Ablak tulajdonságok* párbeszédablakban beállított *elhelyezési tengelyt* használja.

- Válasszon ki a falon egy referenciapontot, amelyben helyezi a nyílászáró elhelyezési tengelyét.
- Ha az elhelyezési tengely nem a nyílászáró középtengelye, akkor adja meg, hogy a referenciaponthoz képest melyik irányba helyezze el a nyílászárót a falon. Kattintson a megfelelő irányba.
- Ajtó esetén kattintson az elhelyezett nyílászáróra a megfelelő nyílásirány beállításához.
- **Enter** Befejezi a nyílásirány kiválasztását.
- **Enter** Befejezi a parancsot.

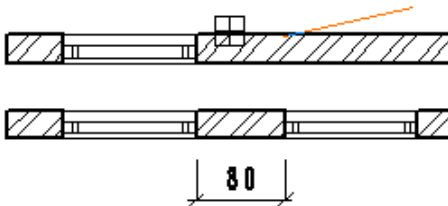

Metszésponttól adott távolságra

Az **IDISTANCE** opciót használva könnyen elhelyezhet nyílászárót másik nyílászárótól adott távolságra.

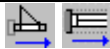
Opció:

IDISTANCE	A program a nyílászáró elhelyezési tengelyét a falon a kattintáshoz legközelebb eső metszésponttól megadott távolságra helyezi el. Metszéspont a falon már elhelyezett nyílászáró sarokpontja, vagy fal végpontja is. Adja meg a távolságot: 0,5 m. Enter .

Ennél a módszernél nem kell pontosan kijelölni pl. a már elhelyezett a nyílászáró sarokpontját, elegendő a közelébe kattintani. A módszer egyenes és íves falra is működik. Íves falon a távolságot az ívhosszon méri a program.

9.5.2.3.

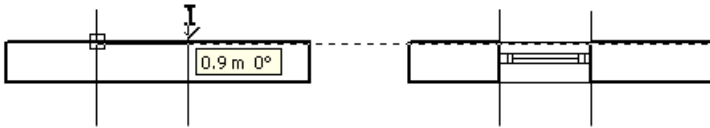
Ajtó/Ablak elhelyezése két ponttal

A parancs lehetővé teszi, hogy a nyílászárót úgy helyezze el a falon, hogy a kezdő- és végpontját megadva grafikusán határozza meg a szélességét.

Ekkor a program figyelmen kívül hagyva az **Ajtó/Ablak tulajdonságok** párbeszédablakban beállított szélességértéket.

- Kattintson a fal kiválasztott oldalának egy pontjára, hogy meghatározza a nyílászáró végpontjának helyét.
- Húzza el a kurzort a kívánt irányba, és kattintson a megfelelő helyre, hogy megadja a másik végpont helyét, ezáltal grafikusán határozza meg a nyílászáró szélességét, vagy az irány megadása után írja be a nyílászáró szélességét: 1 m. **Enter**.

A program elhelyezi a falon a nyílászárót.

9.5.2.4. Önálló ajtó / ablak

Ennek a parancsnak a segítségével a nyílászárókat, mint önálló elemeket helyezheti el tetszőleges helyre, nem szükséges, hogy azok a falak részei legyenek.

- A parancs kiválasztása után a program figyelmezteti önt, hogy az utána elhelyezett nyílászárót falcsatlakozások nélkül fogja létrehozni.
OK Bezárja a figyelmeztető párbeszédablakot.
- Helyezze el a nyílászárót.

Opciók:

FIXSZÖG	Az elhelyezés előtt elforgatja a nyílászárót a megadott szöggel.
GRAFIKUS	Adja meg a nyílászáró origóját, majd határozza meg grafikusan tengelyének irányát.

Enter Befejezi a parancsot.

Az így elhelyezett ajtó nyílásirányát csak a **Helyi menü - Nyílásirány módosítása** parancsának segítségével tudja módosítani.

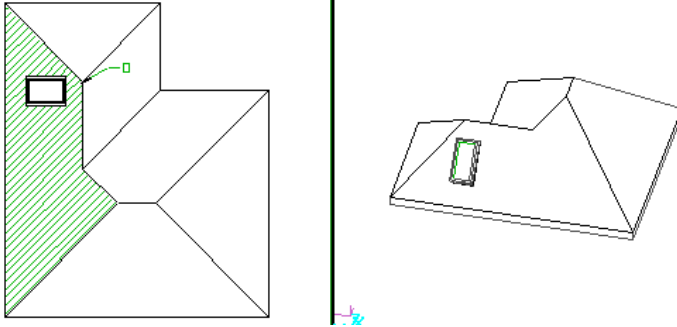
9.5.2.5. Tetőablak elhelyezése

A parancssal elhelyezhet tetőablakot a kiválasztott tetősíkon. A program felismeri a tetősík dőlésszögét, és az ablak alatt kivágja a tetőt.

- Válasszon ki egy tetősíkot, amelyre elhelyezi a tetőablakot.
- A megjelenő párbeszédablakban válassza ki a **Tetőablakok** kategóriából a kívánt ablaktípust. **Ok**.
- Adja meg a tetőablak helyét a tetőn.
- **Enter** Befejezi a parancsot.

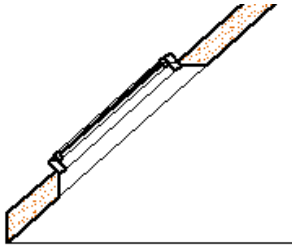
Az ablakok pontosabb elhelyezésében segít a **Módosítás menü - Tető - Info - Magasságvonal** parancs.

Ha módosítja a tetőablakot, az *Ablak Tulajdonságok* párbeszédablakban beállíthatók a tetőablak következő, egyedi paramétereit:

☐ Paraméterek	
Táv. a tetősíktól	0.1 m
Felső nyílás szöge	Tetőre merőleges 0°00'
Alsó nyílás szöge	Tetőre merőleges 0°00'
☐ Párkány	
Anyag	Vakolat

- Kattintson duplán az elhelyezett tetőablakra. Adja meg a szükséges paramétereiket.
- ❖ **Távolság a tetősíktól:** Megadja az ablak síkjának távolságát a tetősíktól.
- ❖ **Felső nyílás:** A legördülő listában beállítható, hogy a tetőablak felső nyílása milyen legyen:
  - Tetősíkra merőleges
  - Szögben
  - Vízszintes
- ❖ **Felső nyílás szöge:** Amennyiben a felső nyílást szögben adja meg, a szög értéke a vízszintes síktól felfelé értendő.
- ❖ **Alsó nyílás:** A legördülő listában beállítható, hogy a tetőablak alsó nyílása milyen legyen:
  - Tetősíkra merőleges
  - Szögben
  - Függőleges
- ❖ **Alsó nyílás szöge:** Amennyiben az alsó nyílást szögben adja meg, a szög értéke a függőleges síktól a tetősík felé értendő.
Ily módon lehetőség van a alábbi tetőablak – tető kapcsolódás beállítására:

☐ Paraméterek

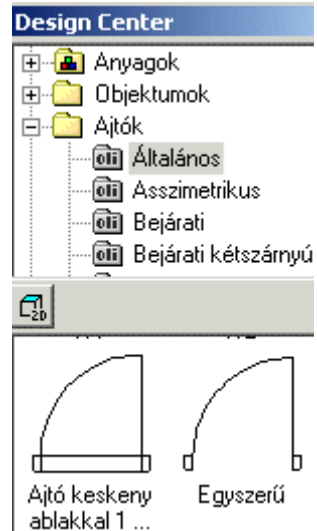
Táv. a tetősíktól	0.1 m
Felső nyílás szöge	Vízszintes 0°00'
Alsó nyílás szöge	Függőleges 0°00'

9.5.2.6. Objektum központ – Ajtók/Ablakok

Ha az **Ablak** menü – **Eszköztárak**ban bekapcsolja az **Objektum központot** (Design Centert), az alapbeállításként a képernyő jobb oldalán jelenik meg. Itt kiválaszthatja az *Ajtók és Ablakok* könyvtárat, melyekben különböző kategóriákba (ún. *oli* fájlokba) vannak sorolva az egyes nyílászáró típusok.

Lásd az Objektum központ részletes leírását a 3.1.11 *Objektum központ* fejezetben.

A már kiválasztott, megfelelő tulajdonságokkal rendelkező nyílászárók ráhúzással elhelyezhetők a terven. Ez az ún. „*fogd és vidd*” technika, mely a nyílászáró esetén következőképpen történik:

Elhelyezés jobb kattintással

- Kattintson a megfelelő nyílászáróra az egér jobb gombjával.
- Tartsa lenyomva az egér jobb gombját és húzza az elemet a rajzfelületre.
- Engedje fel a gombot. A megjelenő helyi menüből válassza ki az elhelyezés módját:

Nyílászáró elhelyezése fal sarokpontjától

Nyílászáró elhelyezése fal adott pontjára

Nyílászáró elhelyezése két ponttal

Önálló nyílászáró

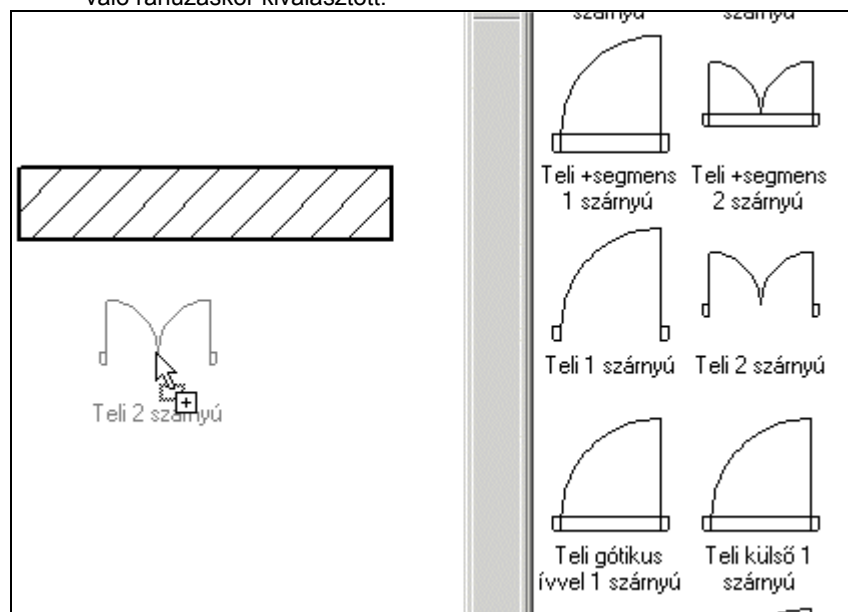
A program a kiválasztott elhelyező utasításnak megfelelően helyezi el a nyílászárót.

Ha a továbbiakban a bal kattintással húzza az elemet a tervre, automatikusan a listából már kiválasztott elhelyező utasítás aktiválódik.

Elhelyezése bal kattintással

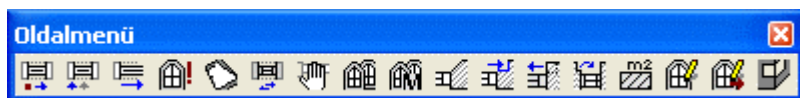
- Kattintson a megfelelő nyílászáróra az egér bal gombjával.
- Tartsa lenyomva az egér bal gombját és húzza az elemet a rajzfelületre.
- Engedje fel a gombot.
- Ekkor az a nyílászáró elhelyező utasítás lép életbe, amelyet a jobb gombbal való ráhúzásakor kiválasztott.

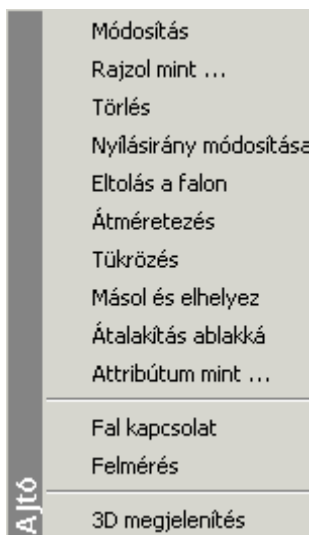
9.5.3. Ajtó / Ablak szerkesztése, módosítása

A következő parancsok a rajzon lévő ajtókat és ablakokat módosítják. A módosító parancsok kiválaszthatók:

- ❖ az **Oldalmenü** ikonjaiból:

- ❖ a **Helyi menüből**, amely úgy érhető el, ha egy, a rajzon lévő ajtóra ill. ablakra az egér jobb gombjával kattint.

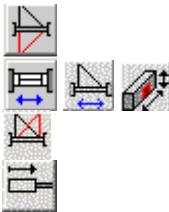
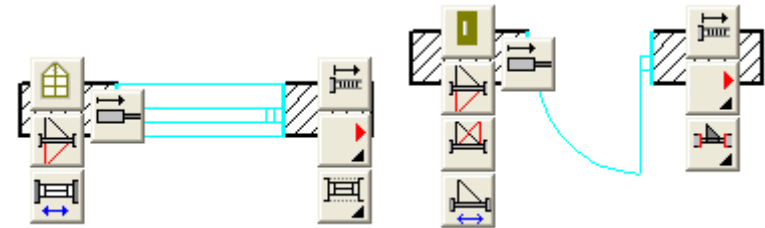

- ❖ **Módosítás menü – Ajtó/Ablak** almenüjéből.

Ajtó / Ablak	▶	Nyílásirány módosítás
Födém	▶	Eltolás a falon
Lépcső	▶	Átméretezés
Tető	▶	Tükrözés
Terep	▶	Másol és elhelyez
3D alakrögzítés	▶	Tulajdonság másolása ▶
Anyag helyettesítés		
		Fal kapcsolat ▶
		Felmérés ▶

❖ A Helyi Ikon menüből

A Helyi Ikon menüből gyorsan elérhető az összes nyílászáróval kapcsolatos szerkesztő parancs. A nyílászáróra kattintva megjelennek a nyílászáróhoz tartozó szerkesztő utasítások ikonjai.

Tükrözés 2D/3D

Eltolás a falon 2D/3D

Nyílásirány módosítása (Ajtó)

Távolság a fal sarkától: Ha rákattint az ikonra, megjelenik egy mező, melyben módosíthatja az ajtó

vagy ablak fal végponttól távolságát:

Átméretezés 2D/3D

Ablak/Ajtó másolása 2D/3D

Attribútumok másolása

Béllét kialakítása, szerkesztése , Alaphelyzet, Tükrözés

9.5.3.1. Ajtó/Ablak eltolása a falon

Az ikon segítségével eltolhatja a kiválasztott nyílászárót a falon. Ezt a parancsot az alaprajzi és a 3D-s nézetben is használhatja.

Eltolás grafikusán az alaprajzon

- Válassza ki az elmozgatandó nyílászárót.
- A kurzor elmozdítása után a program kijelzi az ablak végpontjainak távolságát a fal végpontjaitól. Az ablak a beállított lépésközzel elmozdítható. Így grafikusán megadhatja a nyílászáró helyét.
A lépésközt a *Fájl menü – Beállítások – Általános –Háló és vonzás* párbeszédablakban kapcsolhatja és állíthatja be.

Eltolás értékkel az alaprajzon

- Válassza ki az elmozgatandó nyílászárót.
- Mozgassa el a kurzort a megfelelő irányba, és írja be a távolság értékét.
- **Enter** Befejezi a parancsot.

Opciók:

RÉSZTÁVOLSÁG	A nyílászáró elhelyezési tengelyét a fal kiválasztott végpontjától megadott távolságra helyezheti el.

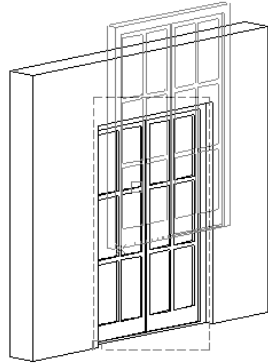
Az alaprajzon a nyílászárónak az az elhelyezési tengelye lesz aktív, amely közelében választotta ki a nyílászárót.

3D-s nézetben:

Elmozgathat egy ajtót, ablakot vagy tetőablakot közvetlenül a 3D-s nézetben, nemcsak vízszintes irányban a fal mentén, hanem akár függőlegesen is. Az elmozgatott elem alaprajzi megjelenítése is követi a módosításokat.

- Aktiváljon egy 3D-s nézetet,
- Válassza ki az Ajtó/Ablak eltolása a falon utasítást.
- Válasszon ki egy nyílászárót, hogy módosíthassa a helyét a falon. Lépdelhet a referenciapontok között az **ELŐZŐ** és **KÖVETKEZŐ** kulcsszavak segítségével.
- Mozgassa a nyílászárót az új helyre. A program a nyílászárót a kiválasztott pontnál fogva helyezi el a kívánt pozícióba.
Enter Befejezi a parancsot.

9.5.3.2.

Ajtó/ablak átméretezése

A parancssal megváltoztathatja a kiválasztott nyílászáró szélességét. A parancsot alaprajzon és a 3D-s nézetben is használhatja.

Alaprajzi nézetben:

- Válassza ki a nyílászárót, melynek szélességét megváltoztatja.
- Adja meg a nyílászáró új szélességét a kurzor elmozgatásával, vagy
- Adjon meg egy relatív értéket, mellyel megnöveli, vagy csökkenti a nyílászáró szélességét.
Enter Befejezi a parancsot.

3D-s nézetben:

Megváltoztathatja a nyílászáró méretét 3D-ben. A nyílászáró alaprajzi megjelenítése követi a változtatást.

- Válasszon ki egy nyílászárót az egyik 3D-s nézetben.
- Válassza ki a nyílászárónak azt az oldalát, amelyet elmozgat.
- Adja meg annak új helyét a kurzor segítségével.

9.5.3.3.

Ajtó/ablak másolása és elhelyezése

Egy korábban elhelyezett nyílászárót kiválasztva a program elhelyezi annak másolatát a kívánt helyre.

A parancsot alaprajzi és 3D-s nézetben is használhatja. A program a falkapcsolódást is átmásolja.

- Válassza ki a másolandó nyílászárót.

- Válassza a **FELETTE**, **ALATTA** kulcsszót a parancssorból, ha másik szintre kívánja másolni a nyílászárót. Akárhány szintre fel ill. le lehet lépni

A program felveszi a kijelölt nyílászáró típusát és paramétereit. Ezután

aktiválódik az **Ajtó / Ablak elhelyezése a fal sarokpontjától** utasítás.

9.5.3.4. Ajtó/Ablak tulajdonságainak másolása - Egyesével

A program átmásolja a kiválasztott nyílászáró tulajdonságait a kívánt nyílászárókra.

A parancsot az alaprajzon és a 3D-s nézetben is használhatja. A program a falkapcsolódást is átmásolja.

- Válassza ki azt a nyílászárót, mely a kívánt tulajdonságokkal rendelkezik.
- Válassza ki a módosítani kívánt nyílászárókat.
Enter Bezárja a parancsot.

Opciók:

ALATT	Válasszon ki egy nyílászárót egy szinttel lejjebb.
FELETTE	Válasszon ki egy nyílászárót egy szinttel feljebb.

Ezt az utasítást és további módozatait találja meg az ajtó/ablak **Tulajdonságmásolásnak** a **Módosítás** ill. a **Helyi** menüben. Ezek a következők:

Ablak	Tulajdonság mint ... ▶	Egyesével
	Falkapcsolat ▶	Minta az összes ilyen típusnak - aktuális szinten
	Felmérés ▶	Minta az összes ilyen típusnak - összes szinten
	3D megjelenítés	Módosít és minta az összes ilyen típusnak - aktuális szinten
		Módosít és minta az összes ilyen típusnak - aktuális szinten

Minta az összes típusnak – aktuális szinten

A program átmásolja a kiválasztott nyílászáró tulajdonságait az összes ugyanolyan típusú nyílászáróra az aktuális szinten.

Minta az összes típusnak – összes szinten

A program átmásolja a kiválasztott nyílászáró tulajdonságait az összes ugyanolyan típusú nyílászáróra minden szinten.

Módosít és minta az összes típusnak – aktuális szinten

A paranccsal módosíthat egy nyílászárót, melynek tulajdonságait a program automatikusan átmásolja a többi nyílászáróra az aktuális szinten.

- Válasszon ki egy nyílászárót, melynek tulajdonságait át kívánja másolni a többi nyílászárót.
- Az **Ajtó/Ablak tulajdonságok** párbeszédablak jelenik meg, amelyben megadhatja a kívánt értékeket.

Ok Bezárja a párbeszédablakot és átmásolja a tulajdonságokat.

Módosít és minta az összes típusnak – összes szinten

A paranccsal módosíthat egy nyílászárót, melynek tulajdonságait a program aztán automatikusan átmásolja a többi nyílászáróra az összes szinten.

A *Helyi menü - Másol és elhelyez* utasítás esetén a parancssorból kiválasztható a **FELETTE** és **ALATTA** kulcsszó, így másik szintre is másolható a nyílászáró.

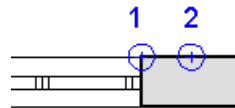
Nyílászárók tulajdonságmásolására használhatja a *Módosításmenü – Tulajdonságmásolás* utasítást is. Ebben az esetben kiválaszthatja, hogy a nyílászáró mely tulajdonságait kívánja átmásolni.

9.5.3.5. Béllet kialakítása

Ezzel a paranccsal elmozgathatja a nyílászáró kapcsolódási pontjait a falakon, így bélletet alakíthat ki. A bélletkialakítás a nyílászáró, és nem a fal tulajdonsága, így az nem változik a fal szerkesztésekor, vagy a nyílászáró mozgatásánál. Nyílászáró tulajdonságának másolásakor ez a tulajdonság is másolódik.

- Válassza ki a nyílászáró mozgatandó sarokpontját.
- Adja meg a sarokpont új helyét a falon, vagy a kurzor kívánt irányba való elmozdítása után adja meg a sarokpont eltolásának távolságát.
- Válasszon ki újabb ajtósarokpontot, hogy elmozgassa, vagy

Enter Befejezi a parancsot.

Opciók:

RÉSZTÁVOLSÁG	A sarokpont távolságát a kiválasztott falsarokponttól mérve adja meg.

9.5.3.6. Bélet szerkesztése

Ezzel a paranccsal a nyílászáró és a fal kapcsolódását szerkesztheti. A program felajánlja a Profil szerkesztés popmenü lehetőségeit, melyekkel szabadon szerkesztheti a kapcsolódást. A megkötés az, hogy a szerkesztett profil nem kerülhet a falvastagságon kívül.

- Válassza ki a nyílászáró szerkesztendő sarokpontját.
- Kattintson a **MENÜ** kulcsszóra.
- Válasszon egy szerkesztő utasítást a megjelenő **Profil szerkesztés** popmenüből, vagy a Helyi ikon menüből. Lásd a leírását a *7.2 Általános geometriát módosító parancsok* fejezetben.

A szerkesztés közben a program megtartja az eredeti kontúrt és jelzi a módosítást.

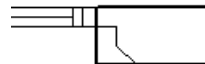
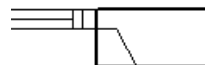
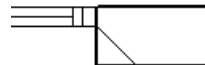
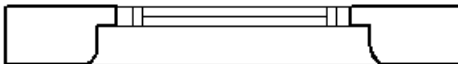
A **VISSZA** kulcsszó segítségével visszaléphet a szerkesztésláncban, illetve az **ELŐRE** kulcsszóval érvénytelenítheti a visszalépést.

Enter   Lezárja a bélet szerkesztését. Ekkor kiválaszthat egy másik nyílászáró kapcsolódási pontot, hogy béletet alakítson ki, vagy

Enter   Lezárja az utasítást.

Az ábrán látható bélet kialakításához először használja a *Bélet kialakítása* utasítást, majd szúrjon be csomópontokat a *Bélet szerkesztése* utasítással, végül használja a *Vonal > Körív* utasítást a lekerekítéshez. A szerkesztés lezárása után megjelenik a kész bélet.

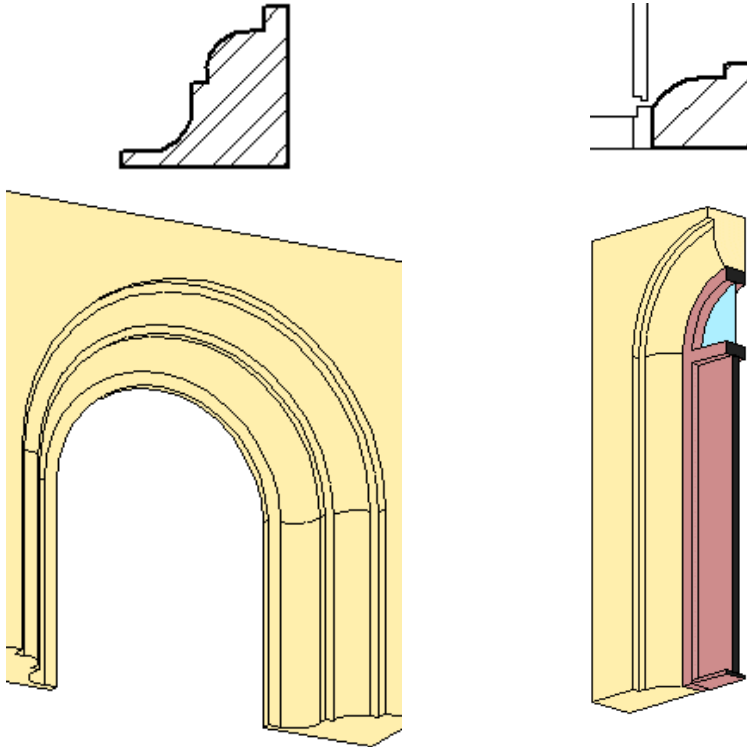
Alkalmazza a Sarokpont tükrözése utasítást, hogy a béletet a nyílászáró mindkét oldalán kialakítsa.

Új pont beszúrása

Amennyiben a béliet szerkesztésekor csak csomópont beszúrásra van szükségünk, azt a *Helyi menü – Új pont beszúrása* paranccsal is megtehetjük.

Példák:

9.5.3.7. Sarokpont törlése

A parancs törli a korábban létrehozott nyílászáró kapcsolódási pontokat a falról, és visszaállítja az alapértelmezés szerinti kapcsolódásokat.

- Válassza ki azt a nyílászárót, melynek sarok kapcsolódási pontjain törli a béliet.

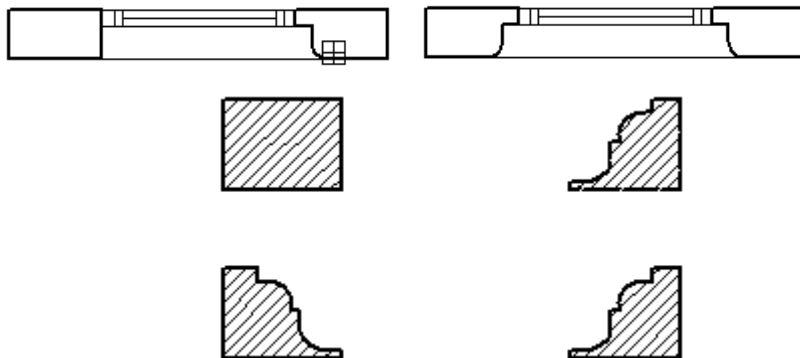
Enter Befejezi a parancsot.

9.5.3.8. Sarokpont tükrözése

A parancs tükrözi a kiválasztott nyílászáró sarok kapcsolódási pontját a nyílászáró tengelyére.

- Válassza ki a nyílászáró azon sarkát, amelynek kapcsolódását tükrözni szeretné.

Enter Befejezi a parancsot.

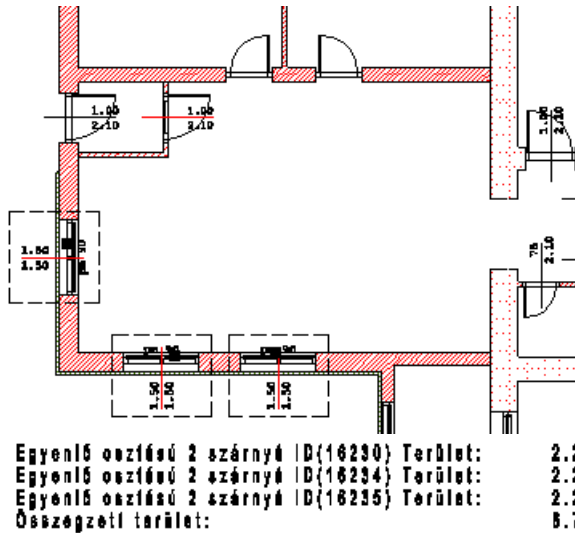
9.5.3.9. Nyílászárók területe

Kiszámítja a kiválasztott ablakok, ajtók területét és összegzi azokat. A listában zárójelben feltünteti a nyílászárók azonosítóját.

- Válassza ki a kívánt nyílászárókat.
- **Enter** Befejezi a kiválasztást.

A parancs egy listát hoz létre, amely tartalmazza valamennyi kiválasztott ablak, ajtó típusának nevét, azonosítószámát, területét, és a nyílászárók összterületét.

A **Vágólapra** gomb segítségével átadhatja ezeket az adatokat a Word-nek, vagy az Excelnek.

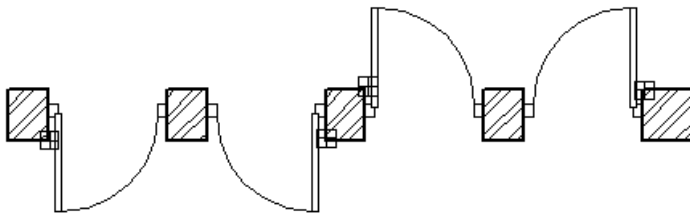

További módosító parancsok találhatóak a Helyi menüben, ill. a Módosítás menü Ajtó / Ablak almenüjében:

9.5.3.10. Nyílásirány módosítása

Megváltoztatja a korábban elhelyezett ajtók nyílási irányát.

- Kattintson az ajtónak arra az oldalára, amerre az nyílik.
- **Enter** Befejezi a parancsot.

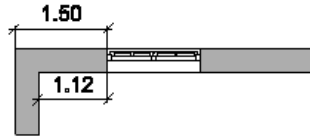
9.5.3.11. Tükrözés

A Helyi menü – Tükrözés parancs a kiválasztott nyílászárót tükrözi a falon.

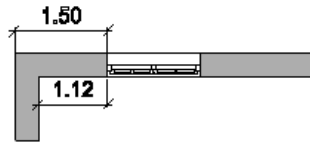
- Válassza ki a tükrözni kívánt nyílászárót.
- **Enter** Befejezi a parancsot.

Az ablakot alapesetben célszerű a fal belső oldalára elhelyezni. Így az alaprajzi szimbóluma (1:20 méretarányban), a nyílászáró méretezés, az ablakszárnyak nyílásiránya a 3D modellben, illetve kávas ablak estén a káva a megfelelő helyre kerül.

Ezzel szemben a gyakorlatban az építészek sokszor a külső méretek állnak a rendelkezésére, tehát célszerű az ablakot a külső oldalra elhelyeznie (pl. 1.50 m).

Ha az elhelyezésnél nem használta a **TÜKRÖZÉS** kulcsszót, akkor használja a *Helyi menü - Tükrözés utasítást*, így az előbb említett esetekben korrekt megjelenítést kapj.

9.5.3.12. Átalakítás ajtóvá/ablakká

A parancs aktiválásával megjelenik az **Ajtó/Ablak tulajdonságok** párbeszédablak. Ablak helyett ajtót, ill. ajtó helyett egy ablaktípust választhat ki.

9.5.3.13. Felmérés

Felmérés esetén a parancsokkal csatlakoztathat vagy szétválaszthat ajtókat, ill. helyiségeket egyesíthet.

A három parancs leírását lásd a 9.1.2. *Felmérés készlet – Helyiségek egyesítése* és a 9.1.3. *Módosítás/Helyi menü – Ajtó/Ablak kötés* parancsoknál.

9.5.4. Új nyílászáró létrehozás

Amennyiben a felhasználó nem talál megfelelő típusú nyílászárót a könyvtári elemek között, lehetősége van tetszőlegesen bonyolult új ajtó és ablak létrehozására.

Nyílászáró létrehozására többféle lehetőséget kínál a program:

❖ **Meghatározás sraffozással:**

Tetszőleges formájú nyílászáró homlokzati rajzából és alaprajzi szimbólumából kiindulva hozza létre a könyvtár új elemét. Rajzolja meg síkban a nyílászáró homlokzati képét. Miután a különböző síkban levő felületeket különböző sraffozásokkal jelöli, vastagságot rendel a felületekhez és meghatározza a helyét. Az így létrejött elemet elmenti az **Ajtó**

vagy **Ablak** könyvtárba, a megadott kategóriába. Ehhez a módszerhez az

Új ajtó/ablak létrehozása utasítást használja, és kapcsolja be a **Létrehozás Sraffozással** opciót. A 2D szimbólum megadásáról Önnek kell gondoskodnia.

❖ **Létrehozás testmodellezővel:**

Használhatja a testmodellezőt, és az így létrehozott testet elmentheti az ajtó vagy ablak könyvtárba, a kívánt kategóriába.

Ehhez is az   **Új ajtó/ablak létrehozása** utasítást használja, de ebben az esetben a *Létrehozás sraffozással* opciót kapcsolja ki. Az utasítás használatakor Önnek kell gondoskodni a referenciapontok kiválasztásáról. Lehetőség van a test modelljéből egy gyors módszerrel létrehozni a

nyílászárót. Ehhez az   **Új ajtó/ablak gyors létrehozása** utasítást használja. Ekkor a referenciapontok automatikusan jönnek létre.

❖ **Szerkesztés a fal kiterített képén:**

Sokszor szükség lehet olyan egyedi nyílászáró elhelyezésére a falban, ami nem eleme az objektumkönyvtárnak és máshol nincs szükség rá, tehát nem

akarja vele feleslegesen bővíteni a könyvtárat. A   **Sarokablak** utasítással a fal kiterített képén, síkban megrajzolt sarokablakot, illetve bármilyen formájú, osztott nyílászárót létrehozhat.

Ha a fal, amin létrehozta a nyílászárót íves, akkor az ablaküveg is íves lesz.

9.5.4.1. **Új ajtó/ablak létrehozása - Meghatározás sraffozással**

A parancs segítségével a felhasználó szabadon létrehozhat tetszőlegesen bonyolult nyílászárókat, de ez gondos előkészületet igényel.

Előkészületi lépések:

1. Készítse el a nyílászáró alaprajzi szimbólumát.
2. Rajzolja meg a nyílászáró homlokzati képét.

3. Az azonos síkban lévő és azonos vastagságú felületekhez rendeljen azonos sraffozásokat.

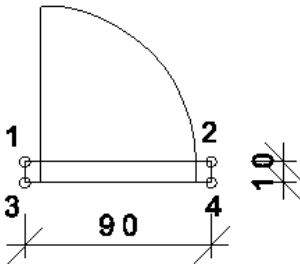

Új ajtó/ablak létrehozása utasítás használata:

4. Az azonos sraffozású felületekhez rendeljen vastagságot és határozza meg az elhelyezkedés mélységét.
5. Adja meg azt a kontúrt, amit az ajtó kivág a térben a falból.

1. A nyílászáró alaprajzi szimbólumának elkészítése

A geometriai elemek segítségével (vonal, ívek, stb.) rajzolja meg a kívánt nyílászáró alaprajzi szimbólumát a megfelelő méretekkel. A nyílászárót ezzel a szimbólummal fogja a program a falra helyezni.

Csoport megadása:

Hozzon létre egy 2D-s csoportot az **Eszközők menü - 2D-s csoport - Létrehozás** paranccsal.

Válassza ki az alaprajzi szimbólum elemeit és adja meg a referenciapontokat. A módszerhez négy pontra van szükség, amelyek a fal és az ajtó közötti kapcsolódási pontok lesznek. **A pontok megadásának sorrendje lényeges.**

Adja meg azokat az ábrán látható számozásnak megfelelően.

Rendeljen egy nevet a csoporthoz a megjelenő párbeszédablakban: ajtó1, és mentse el a kívánt kategóriába.

Ha nem ad meg kategóriát, és még nem létezik a *Felhasználói* kategória, akkor az OK gomb hatására a program létrehozza azt, és abba menti a csoportot.

Felhasználhat már meglévő alaprajzi szimbólumot: Helyezzen el az

Önálló ajtó / ablak utasítással egy megfelelő nyílászárót, aminek felhasználja az alaprajzi szimbólumát. A **Módosítás menü – Szétrobbantás** paranccsal alakítsa át vonalas rajzzá. Ebből a rajzból hozza létre a 2D-s csoportot. Figyeljen arra, hogy a 2D rajzon a takart vonalak is megjelennek.

2. Az ajtó frontális nézetének létrehozása

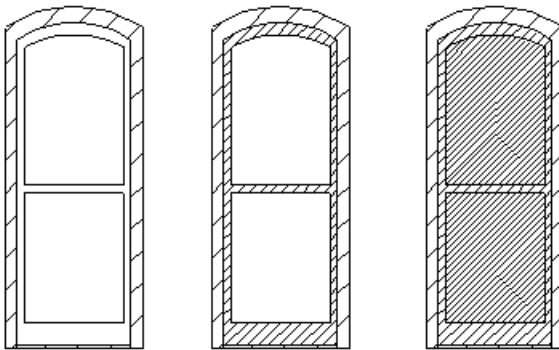
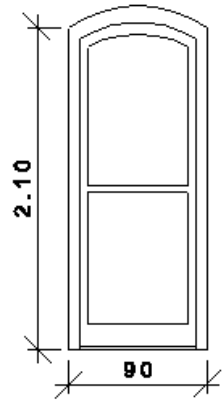
- Rajzolja meg az ajtó frontális nézetét az alaprajzon. Használja a rajzkészlet elemeit (vonal, körív, stb.).

A komponensek megadása:

Az ajtó komponensein értjük a tokot, szárnyakat, küszöböt, üveget, stb., melyek különböző mélységekkel rendelkeznek.

3. Sraffozás

Jelölje az ajtó különböző komponenseit eltérő sraffozásokkal (pl. eltérő színnel, mintával, iránnyal, stb.). Ez azt jelenti, hogy az azonos síkban lévő és azonos vastagságú felületekhez azonos sraffozások kerülnek.

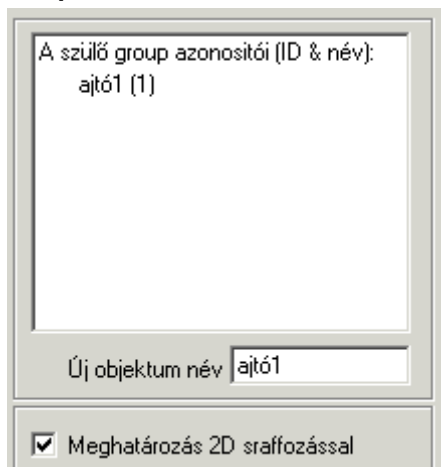

4 Az Új ajtó/ablak létrehozása parancs használata

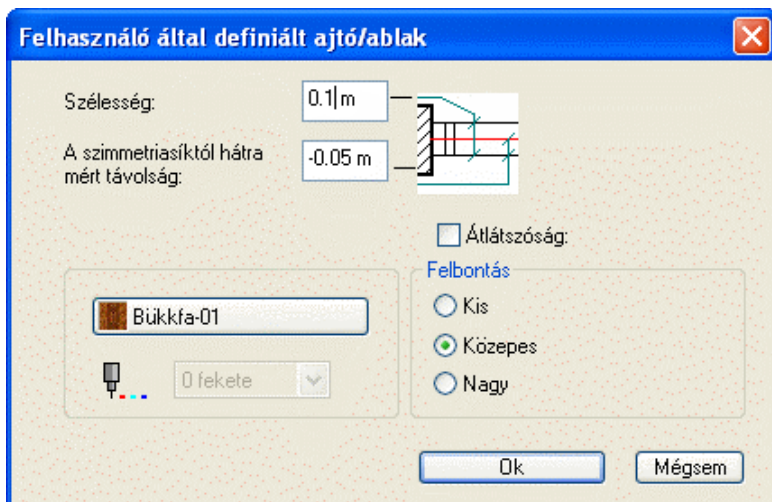
A parancs kiválasztása után megjelenő párbeszédablakban:

- Kattintson a 2D-s csoport nevére.
- Adja meg az új ajtó nevét.
- Kapcsolja be a *Meghatározás 2D sraffozással* opciót. **Ok**.
- Válassza ki az azonos tulajdonságú sraffozásokat, vagyis azokat a felületeket, amelyek egy síkban vannak és ugyanolyan vastagságúak.

Enter   Lezárja a kiválasztást.

Megjelenik egy párbeszédablak, amelyben megadhatja az ajtó kiválasztott részeihez tartozó 3D-s tulajdonságokat:

- Állítsa be a kiválasztott komponensek vastagságát.
- Adja meg a komponens szimmetriáktól hátrafelé mért távolságát. Így meghatározhatja a különböző sraffozású részek távolságát a szimmetriáktól.

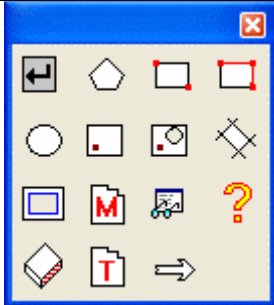
A nyílászáró különböző részeinek színe és anyaga is ebben a párbeszédablakban módosítható.

- Ha a kiválasztott komponens anyaga üveg, aktiválja az *Átlátszóság* opciót. A felbontás beállítása akkor lényeges, ha íves formát hoz létre az ajtóban.
- Állítsa be a felbontást. Ez íves elemek esetén fontos.
- **Ok** Bezárja a párbeszédablakot.
- Válasszon ki újabb, azonos tulajdonságú sraffozásokat az ajtót homlokzatát megadó rajzon, majd adja meg a szükséges értékeket a párbeszédablakban.
- Folytassa további sraffozások jelölésével.
- **Enter** Befejezi a kiválasztást.

5. Az ajtó körüli nyílás megadása

- Adja meg azt a profilt, amely az ajtó előlnézeti képének a kontúrja.

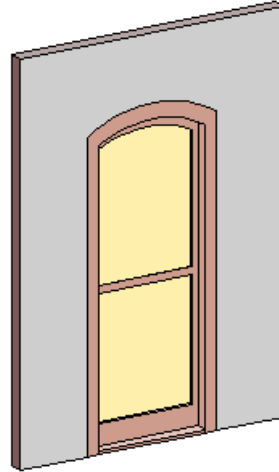
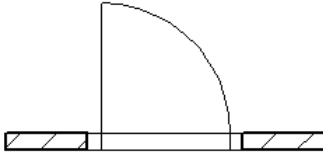
Opciók:

ENTER	Válassza az ENTER opciót, ha egy téglalap alakú nyílásba szeretné helyezni a nyílászárót.
MENÜ	Használja a MENÜ kulcsszót és a Profil definíció menü opcióit.
	vagy használhatja a megjelenő Profil definíció Helyi ikon menüt is

- Például: Válassza a **Sokszög** parancsot, és rajzolja körbe az ajtó előlnézeti alakjának kontúrját.
- Jelölje ki a nyílásprofil referenciapontját az ajtó előlnézeti képének bal alsó sarkát kiválasztva. Ez megegyezik az ajtó első referenciapontjával.

A program megjeleníti az ajtó méretét, és megkérdezi, el akarja-e menteni az újonnan létrehozott ajtót.

Az új ajtót a program az Ajtó könyvtárban a megadott kategóriába menti el.

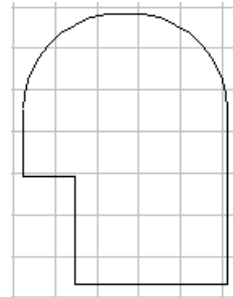

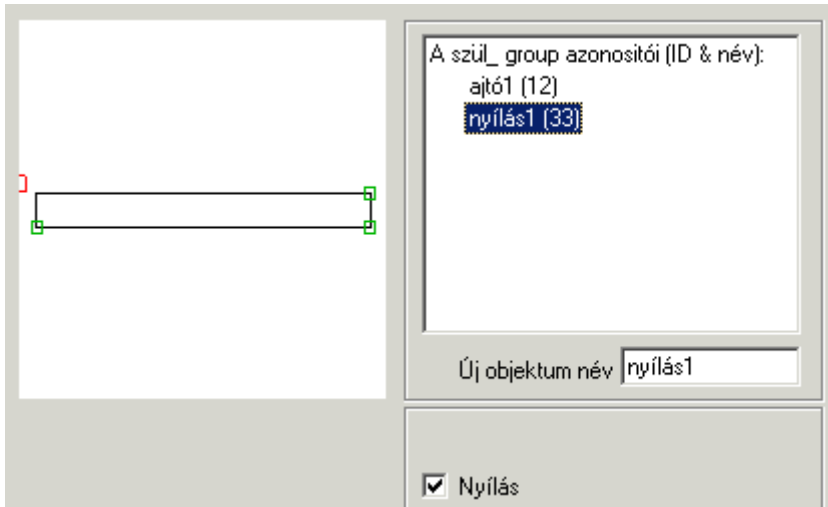
Ha nem ad meg kategóriát, és még nem létezik a *Felhasználói* kategória, akkor az OK gomb hatására a program létrehozza azt, és abba menti a nyílászárót.

Nyílás létrehozása

A módszer megegyezik az előzővel:

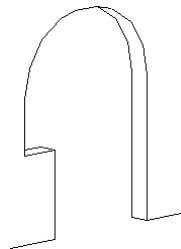
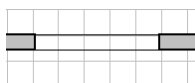
- Rajzolja meg a nyílás alaprajzi formáját, és hozza létre a 2D-s csoportot.
- Rajzolja meg a nyílás előlnézetét az alaprajzi ablakban.
- Alkalmazza az   **Új ajtó / ablak létrehozása** parancsot.
- Válassza ki a 2D-s csoportot: *nyílás1*
- Adja meg az új ajtó nevét: *nyílás1*.
- Válassza ki a *Nyílások* opciót a párbeszédablakban.

- Adja meg a profilt, amely az ajtó körüli nyílás előlnézetét írja le.
- Válassza a **Sokszög** parancsot a Menüből, és rajzolja körbe a nyílás alakjának külső kontúrját.
- Jelölje ki a nyílásprofil referenciapontját (bal alsó sarok). Ez megegyezik az első referenciaponttal.

A program megjeleníti az ajtó méretét, és megkérdezi, elmentse-e az újonnan létrehozott nyílást az ajtó-, ablakkönyvtárba, a kívánt kategóriába.

9.5.4.2. Új ajtó/ablak létrehozása – 3D-s modellből

Használata előtt létre kell hoznia a kívánt nyílászáró 3D-s testmodelljét. A 3D-s modellezés komplexitása nagy szabadságot biztosít a definíció során. Létrehozhat olyan nyílászárót is, amelynek felülete nem sík.

Előkészületi lépések:

1. Készítse el a nyílászáró 3D-s modelljét.
2. A modellből hozzon létre 3D-s csoportot.
3. Készítse el a nyílászáró alaprajzi szimbólumát

Új ajtó/ablak létrehozása utasítás használata:

4. Válassza ki a már elkészített 2D-s és 3D-s csoportot.
5. Adja meg az ajtó körüli nyílást

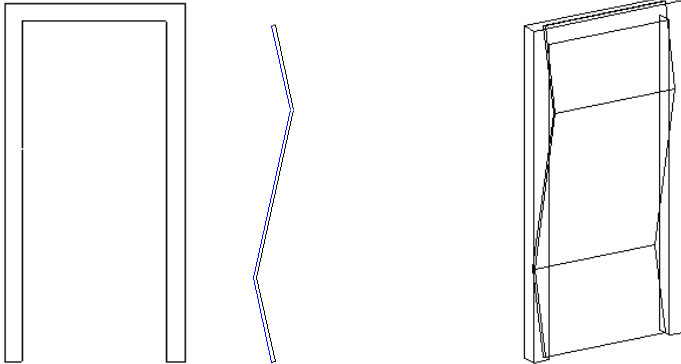
1. A 3D-s modell létrehozása

A testmodellező segítségével hozza létre a nyílászáró 3D-s modelljét. A testmodellező leírását lásd a V. 3D-s tervezés a testmodellezővel fejezetben.

Például:

Használja az Általános kiemelt test ikont a képen látható két profil kiemeléséhez:

- ❖ az ajtó keretének frontális nézeténél, és
- ❖ az ajtó mintázott központi részének bal oldali nézeténél.

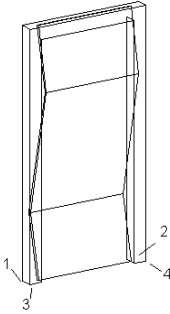

2. A nyílászáró alaprajzi szimbólumának elkészítése

A 9.5.4.1 Meghatározás sraffozással részben leírtak alapján hozza létre az alaprajzi szimbólumot.

3. A 3D-s csoport létrehozása

- Hozza létre a 3D-s csoportot a **3D menü - 3D-s csoport - Létrehozás** paranccsal:
- Adja meg a csoport nevét: *Újajtó1*.
- Válassza ki az új ajtót alkotó testeket.
- Adja meg a 3D-s csoport referenciapontjait az ábrának megfelelően.
Ha a testet befoglaló doboz alsó négy sarokpontja a referenciapont, elegendő az **ENTER** kulcsszót választani.

A 3D csoport létrehozásakor automatikusan létrejön a 2D szimbólum is, amely a 3D modell felülnézeti képe. Ez általában nem megfelelő nyílászáró szimbólumnak, ezért volt szükség arra, hogy elkészítse a saját szimbólumot.

4. Az Új ajtó/ablak létrehozása ikon használatá

- A párbeszédablakból válassza ki a 2D-s csoportot, amely az alaprajzi megjelenítése lesz az ajtónak: *Újajtó1*. A
- Válasszon ki egy 3D-s csoportot: *Újajtó1*.
- Adja meg a nyílászáró nevét.
- **OK** Bezárja a párbeszédablakot.

5. A nyílás profiljának létrehozása

- Válasszon ki egy profilt a falból kivágandó nyílás számára.
Adja meg azt a profilt, amely az ajtó előlnézeti képének a kontúrja.
Ennek megadásához tanácsos 3D-s modell homlokzati képét átmásolni az alaprajzi ablakba és ezt megadni profilként.
Amennyiben az **ENTER** kulcsszót választja ki a Parancssorból, a program a befoglaló téglalapot adja meg automatikusan profilként.

A program megjeleníti az ajtó méretét, és megkérdezi, hogy elmentse-e az új ajtót. Az új ajtót a program a *kívánt* kategóriába menti az *Ajtó* könyvtáron belül.

A nyílászáró párbeszédablak megjeleníti az új nyílászáró fő méreteit: magasságát és szélességét, vastagságát. Ezek változtathatóak.

9.5.4.3. Új ajtó/ablak gyors létrehozása 3D- modellből

Itt is először létre kell hoznia a kívánt nyílászáró 3D-s testmodelljét, de nem kell megtenni a többi előkészületi lépést. A 3D-s testek kiválasztása után a program automatikusan létrehozza:

- ❖ a nyílászáró alaprajzi szimbólumát a kiválasztott elemek felülnézetéből és
  - ❖ a 3D-s csoportot, amihez referenciapontként a befoglaló téglatest alsó négy sarokpontját rendeli.
- Készítse el a nyílászáró 3D-s modelljét a testmodellező segítségével.
  - Válassza ki az   *Új ajtó/ablakgyors létrehozása* utasítást:
  - Válassza ki a 3D-s elemeket. Enter lezárja a kiválasztást.
  - A megjelenő párbeszédablakban válassza ki a program által létrehozott 2D-s és 3D-s csoportot.
  - Adja meg a nyílászáró nevét.
  - **Ok** Bezárja a párbeszédablakot.
  - Adja meg az ajtó körüli nyílást

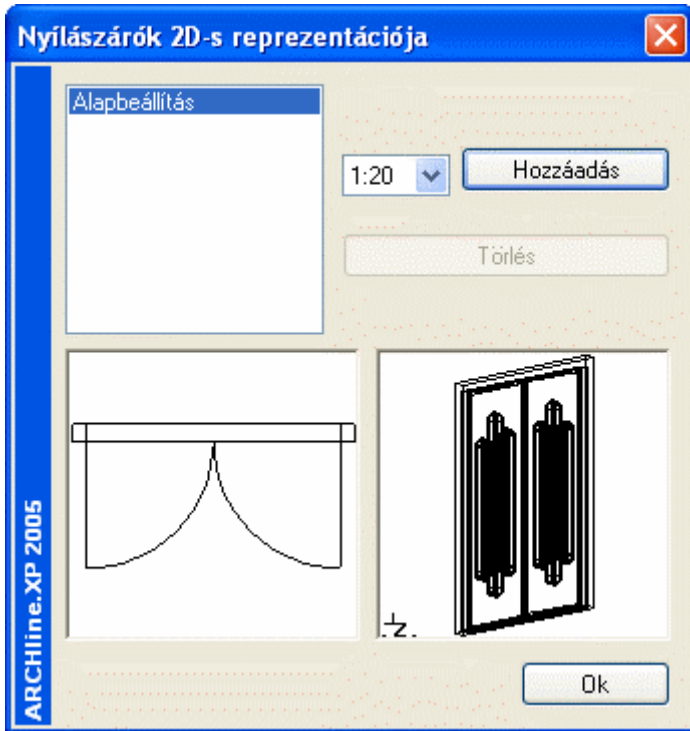
A program megjeleníti az ajtó méretét, és megkérdezi, hogy elmentse-e az új ajtót. Az új ajtót a program a megadott kategóriába menti az *Ajtó* könyvtáron belül.

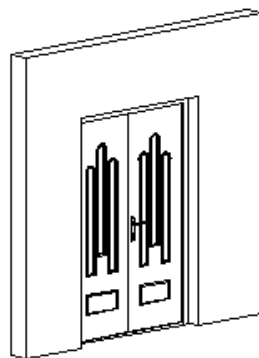
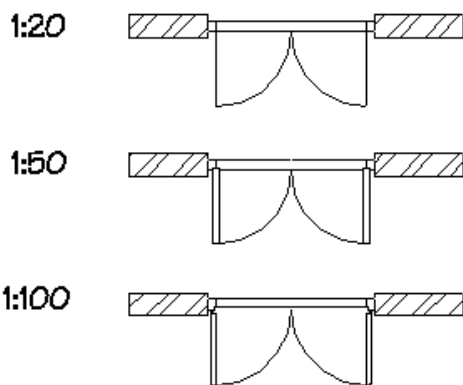
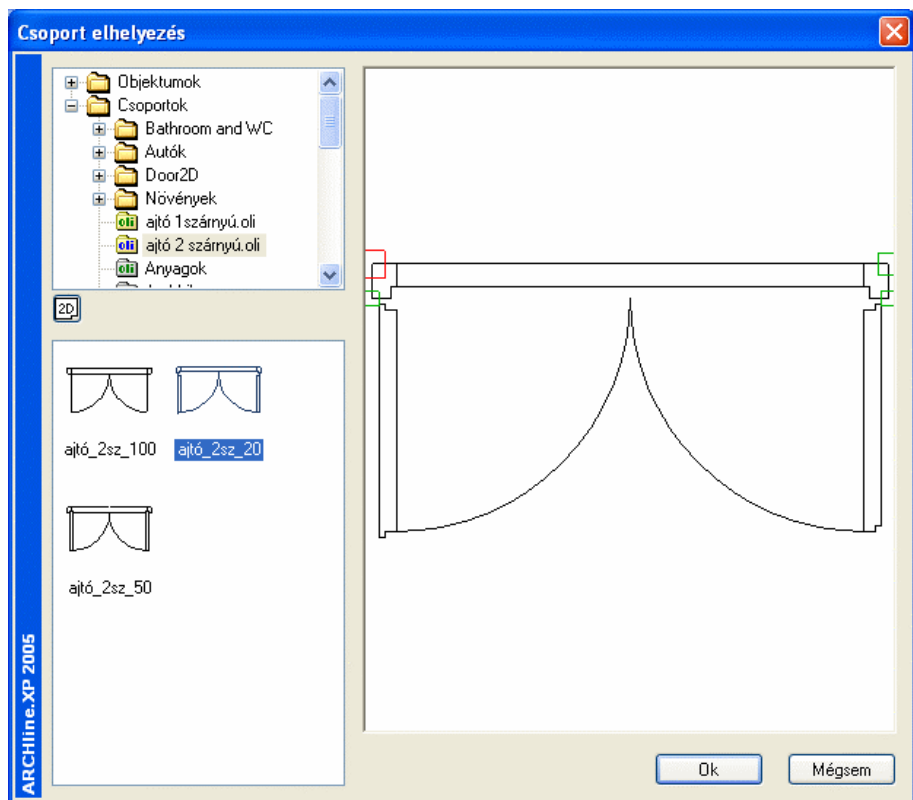
9.5.4.4. Nyílászárók 2D-s reprezentációja

A felhasználó által létrehozott nyílászárók esetén az elemekhez több 2D-s alaprajzi szimbólum is hozzárendelhető, a rajzi skálának megfelelően. Ennek feltétele, hogy csoportként el kell készíteni a nyílászárók 2D szimbólumait a különböző méretarányokban. Érdemes kategorizálni a Csoport osztályon belül.

A felhasználói nyílászáróra jobb gombbal kattintva a helyi menüből elérhető a **2D szimbólum módosítás** utasítás.

A párbeszédablakban lehetőség van a legördülő listából új méretarányt kiválasztani, majd a **Hozzáadás** gomb megnyomása után, ki kell jelölni a kívánt csoportot.

9.5.4.5.

Sarokablak létrehozása

Az utasítással a fal kiterített képén, síkban megrajzolt sarokablakot, illetve bármilyen bonyolult formájú, osztott nyílászárót létrehozhat.
Ha a fal, amin létrehozta a nyílászárót íves, akkor az ablaküveg is íves lesz.

Ezt az utasítást akkor használja, ha olyan egyedi nyílászárót hoz létre, amit nem szükséges a könyvtárba elmenteni.

A létrehozás két fázisból áll:

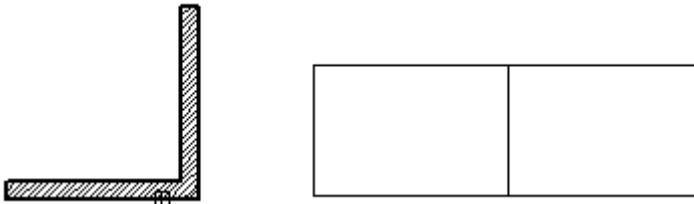
- ❖ **profil megadása,**
- ❖ **tulajdonságok beállítása.**

Profil megadása

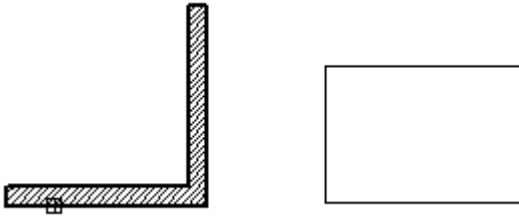
A valódi munka a falak kiterített homlokzati képén folyik. A tervezés folyamán lehetőség van:

- ❖ **egy közel megfelelő méretű téglalap megadására. Az értékeket a megjelenő párbeszédablakban lehet pontosítani.**
- ❖ **az ablak profil pontos megszerkesztésére.**

- A   **Sarokablak** ikon kiválasztása után kattintson a falra, amelyre az ablakot helyezi. Ha sarokablakot hoz létre, akkor a falon a fal felezőpontjától a kívánt sarok felé eső irányba kattintson az ábrának megfelelően.
Ekkor a program kiteríti a kiválasztott fal és a hozzákapcsolódó fal homlokzati képét.

Ha a falnak azt a részét választotta ki, amihez nem kapcsolódik fal, csak ennek a falnak a kiterített képe jelenik meg.

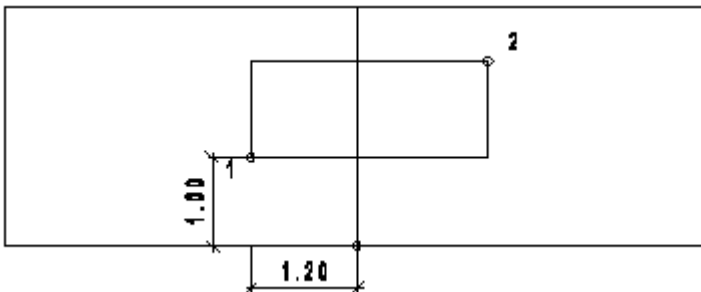
- Helyezze el a kiterített képet. A program megkérdezi, hogy megjelenítse-e a kiterített képet, vagy nem. Ne kérje a kép megjelenítését, ha már előre megszerkesztette a nyílászáró profilját, és most azt kívánja felhasználni, anélkül, hogy pl. a sarokél belelógna a profilba. Ebben az esetben nagyon fontos, hogy a megrajzolt profil megfelelő pontjára helyezze a virtuális kiterített kép referenciapontját.

Ezután következik a profil megadása, itt az előbbieket alapján két lehetőség van:

- ❖ **Profil megadása szemmértékre**
- ❖ **Profil megadása tervezéssel**

Profil megadása szemmértékre

- Válassza a **MENÜ** kulcsszót a parancssorból és a megjelenő menüből a **Téglalap HV** utasítást.
- Adja meg a téglalap bal alsó sarokpontját. Fontos, hogy a kezdőpont ott legyen, ahol az ablaknak kezdődnie kell. Ezért használja a **Relatív távolság** ikont a vonzás palettából. Ennek segítségével a fal sarokpontjától balra -1.2 m re, felfelé 1 m-re tegye le a kezdőpontot. (Az utoljára kattintott pont a fal sarka volt, ezért az értékeket ettől a ponttól fogja mérni.)
- Adja meg a téglalap jobb felső sarkát. Itt elég, ha grafikusán a téglalap közelítő méretét adja meg.

A megjelenő **Ablak definíció** párbeszédablakban a *Nyílás teljes szélessége* és a *Nyílás teljes magassága* mezőkben fogja meghatározni a téglalap szélességét és magasságát, vagyis az ablak szélességét és magasságát.

Ablak definíció	
A nyílás teljes szélessége	2.693
A nyílás teljes magassága	1.097

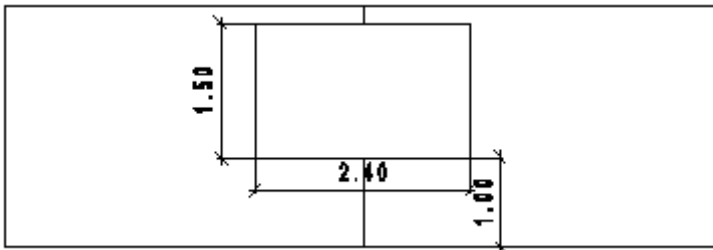
Ablak definíció	
A nyílás teljes szélessége	2.4
A nyílás teljes magassága	1.5

Profil megadása tervezéssel

- Ha a profilt pontosan meg akarja tervezni, akkor helyezze el a fal kiterített képét.
- Kérje a kiterített kép megjelenítését.
- **Enter**-rel zárja le a **Sarokablak** utasítást. A kiterített kép megmarad a tervrajzon.
- Válassza az Oldalmenüből a megfelelő geometriai elemeket, hogy elkészítse a kívánt profilt.

Példa:

- Helyezzen el a   **Téglalap méretekkel** ikon segítségével egy 2,4 m x 1,5 m -es téglalapot a középső-alsó referenciapontjával a fal sarkától 1 m magasságban.
- Törölje ki a fal sarok élét a profilon belül.

- Aktiválja újból a **Sarokablak** utasítást.
- Kattintson az előző falra. Ekkor a program újból kiteríti a fal képét.
- Helyezze a kiterített képet pontosan az előzőre.
- A program megkérdezi, hogy megjelenítse-e a kiterített képet, vagy nem. Válassza a *Nem*-et. Erre azért van szükség, hogy a sarok él ne legyen benne az ablak profilban.
- Válassza a **MENÜ** kulcsszót a parancssorból és a megjelenő menüből a **Létező profil pontja** utasítást.
- Kattintson az ablak profilba. A program profilként a teljes téglalapot veszi.

Megjelenik az **Ablak definíció** párbeszédablak.

Tulajdonságok beállítása

A második fázis az ablak tulajdonságainak pontos meghatározása. A párbeszédablak tartalmazza az ablak jellemzőinek értékeit. Az első két mező a teljes nyílás méretére vonatkozik, tehát a szélesség a sarok két oldalán levő ablakok szélességének összege. Ha a profilt szemmértékre adta meg, akkor itt kell megadni a pontos méretet. Ha a profilt pontosan kiszerezettette, akkor itt a jó értékek jelennek meg.

Az ezek után következő mezők viszont csak az első ablakra vonatkoznak, tehát a saroktól balra esőre.

Itt adható meg a *tokvastagság*, *tokszélesség*, *osztóléc vastagsága*, *osztások száma*, *üvegvastagság*.

Ha az üvegdarabok kiszámolt vízszintes és függőleges méretét felülírja, akkor természetesen nem lehet egyenlően elosztani a távolságokat, ezért az utolsó sor illetve oszlop a maradék mérettel fog rendelkezni.

Választható, hogy a sarokablakhoz tartozzon-e sarokoszlop. Különböző anyag rendelhető az ablak vázszerkezetéhez, üvegéhez és az osztólécekhez.

Az is meghatározható, hogy hol helyezkedjen el az osztóléc:

az üvegen kívül,

az üvegen belül, vagy

középen, tehát valóban osztja az üveget.

Ablak definíció
✕

A nyílás teljes szélessége:

A nyílás teljes magassága:

Tok vastagsága:

Tok szélessége:

Osztóléc vastagsága:

Üveg vastagsága:

Üvegdarabok száma vízsz: ->

Üvegdarabok száma függ: ->

Üvegfelületek méretezése

Üvegdarabok mérete vízsz:

Üvegdarabok mérete függ:

Üveg átlátszósága

Osztóléc helye

Belül

Középen

Kívül

Sarok oszlop létezik

<--

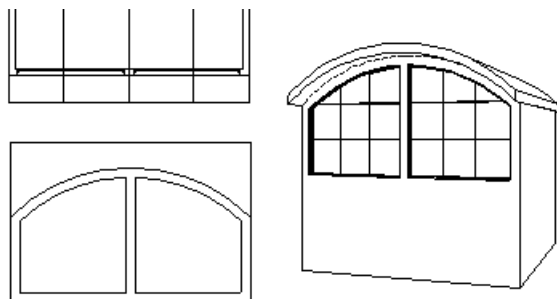
Bükkfa-01

Bükkfa-01

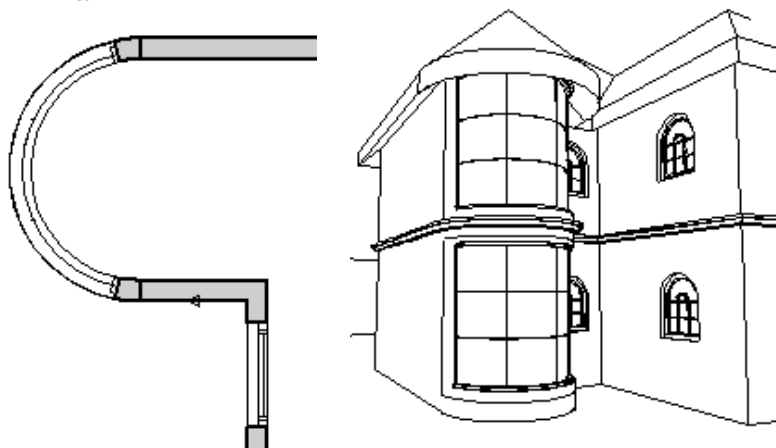
A sarokablak két ablakból áll, ezért a párbeszédablak lezárása után megjelenik egy következő, amely a második, a saroktól jobbra eső ablak tulajdonságait tartalmazza. Itt már nem változtatható a nyílás teljes mérete, de a többi paraméter igen. Ennek a párbeszédablaknak a lezárása után elkészül a sarokablak.

Ez a módszer nem csak sarokablak létrehozására használható, hanem a falon elhelyezett, normál ablak létrehozására, amit a felhasználó maga definiál. Így az új ablak létrehozására a 3D-s test modellező és a sraffozással megadott módszer mellett egyszerűsége miatt ezt a módszert is ajánljuk.

ARCHline.XP® 2005

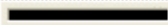
Ezt az ablaklétrehozó technikát akkor is használhatja, ha íves falra helyez el a nyílászárót. A többi módszerrel ellentétben itt az ablaküveg is íves lesz, tehát követni fogja a fal vonalát.

Sarokablak módosítása

Ha duplán kattint az ablakra, megjelenik az **Ablak tulajdonságok** párbeszédablak. Ez szinte megegyezik azzal, amelynek leírása a 9.5.1 *Ajtó/Ablak tulajdonságai* fejezetben található.

Ablak tulajdonságok ✕

Szín	
Vonaltípus	Vonal ▾
Vonalvastagság	0 mm ▾
Táv. a falsaroktól	1.13 m
☏ Katalógus	
☐ Rajzi megjelenítés	
☒ 3D megjelenítés	
☐ Külső ref. vonal	
☐ Belső ref. vonal	
Ref.vonaltípus	Vonal ▾
☐ 3D rögzített	
Rétegek befordítása	...
Méretezés	...
☐ Paraméterek	
A faltól való távolság	0.1 m
Parapetmagasság	0.567 m
Kávaszélesség	0 m
☐ Külső párkány	

Ablak definíció

Belső változók ▾

Anyag	Érték
Test:	Üveg26

Ok Mégsem

ARCHline.XP 2005

Természetesen itt nem lehet más ablak típus közül választani. Ebben a párbeszédablakban módosíthatja azokat a tulajdonságokat, amikkel általában az ablakok rendelkeznek.

Az **Ablak definíció** gombra kattintva újból megnyílik az ablak létrehozásakor használt párbeszédablak, melyben a módosítandó ablak paramétereit, anyagát, stb. állíthatja át, vagyis a sarokablak speciális tulajdonságait változtathatja.